

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elke Vrijdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Past. S. Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor
elke regel meer 10 cts.

Wegens de feestdag van Allerheiligen verschijnt dit blad op Donderdag.

Onze gemeenschap

De mensheid snakt naar eenheid en vrede.
Waar is het terrein, waarop al die uiteengeslagen volkeren, klassen, standen, individuen elkaar kunnen ontmoeten ter verzoening?
Waar is de grondslag der eenheid?
't Is duidelijk genoeg, welke de oorzaken zijn der verdeeldheid. Daar is de verscheidenheid van belangen, de zelfzucht, de hoogmoed, daar zijn de verschillen van ras en aard, de nationale trots en heerszucht.
Hoe ze uiteengaan, de mensen en de volkeren, langs allerlei verschillende wegen, dat weten we wel, maar, nog eens, welke gedachte brengt hen bijeen?...

't Is alleen de godsdienst, welke op duurzame wijze de volkeren kan verbinden.

Waarom?
Omdat alleen de godsdienst de verschillen oplost in een hogere eenheid. Zij toont de mensen hun gemeenschappelijke oorsprong en hun gemeenschappelijk doel: wij komen van God en we gaan tot God.

Wij hebben allen dezelfde bestemming: het eeuwig geluk.

De godsdienst doet de wereld kennen als het grote gezin van den almachtigen en oneindig goeden God.

Zij zegt tot de verdeelde mensheid: Gij moet één zijn, omdat gij kinderen zijt van één Vader.

Heeft het ongelof dat geen enkele gedachte, welke de grondslag kan zijn van een duurzame eenheid tussen de volkeren?

Neen!
Ten minste, wanneer gij uitschakelt de resten van Christelijke gevoelens, welke de ongelovigen door een gelukkig gebrek aan consequentie nog toepassen in hun beschouwingen en gedragingen.

De meeste ongelovigen staat het brute materialisme van hun levensbeschouwing niet helder voor de geest en bij anderen is de grote goddeloze theorie maar van matige invloed op de zoveel mildere practijk, m.a.w. hun leven is beter dan hun leer.

„Anima naturaliter Christiana, de ziel is van nature Christelijk”, dat wisten reeds onze oude Kerkleraars.

Maar denk nu eens al die christelijke bijmengsels weg en bekijk eens de zuiver ongelovige theorie, die alles tot stof verklaart: geen ziel, geen Schepper, geen eeuwigheid!

Wat moet zulk een leer vaststellen omtrent de verhouding tussen de mensen onderling?

Wat anders dan de Darwinistische leer van de „strijd om het bestaan” en „het overleven van de meest geschikten”?

Volgens Darwin toch is de voortduren der strijd der dieren tegen de moeilijkheden, ongunstige omstandigheden en ook tegen elkander, de noodzakelijke voorwaarde van de vooruitgang en ontwikkeling der soorten. De dieren, die het minst tegen het leven bestand zijn, de zwakke en minst begaafde, worden verdracht en komen om, de sterkste, de besttoegeruste, blijven bestaan en bereiden een hoger geslacht voor.

Welnu, als de mens niet meer is dan het hoogst ontwikkelde dier, waarom zou dan die natuurwet dan niet gelden voor hem en zijn soortgenoten?

„Ieder voor zich” wordt dan het parool, „voor zwakken en behoeftigen is geen plaats onder ons, houd niet kunstmatig in stand, wat bestemd is voor de ondergang, barmhartigheid en naasteliefde zijn onnatuur en dwaasheid, strijd is de voorwaarde van ons bestaan en onze voortuitgang”.

De Katholieke leer werkt de eenheids-gedachte, waardoor wij mensen verbonden zijn in God, op sublieme wijze uit in het dogma van „de gemeenschap der Heiligen”.

Hoe geweldig groots en verheven is dit leerstuk!

Niet slechts de volkeren der aarde, samengebracht in de éne, heilige, Katholieke en Apostolische Kerk, vormen een eenheid, verbonden als ze zijn als kinderen Gods, als broeders en zusters in

Christus, maar ook over het keerpunt van dit leven heen reiken de aardbewoners de hand aan de gelukkigen, die zijn opgenomen in Gods heerlijkheid en aan de arme zielen, die vol heimwee van de hemel worden teruggehouden in de pijnen des Vagevuurs.

En de band, die allen bindt, is: liefde, die zich verzadigt aan de gemeenschappelijke bron: het leven Gods.

Er is niets schoners, niets troostender, niets machtiger dan deze bovennatuurlijke gemeenschap: de zegeprelende Kerk steunt met haar beden en schatten de strijdende broeders beneden; deze staan op hun beurt elkander bij en delen in de vruchten van Christus' en elkaanders verdiensten; van de altaren en van zegnende handen en uit offerwillige zielen daalt verkwikking in de duistere plaatsen des Vagevuurs en open gaan op onze voorspraak, de poorten van het Paradijs.

Inderdaad: in de beleving van dit éne ligt de redding uit al onze nood en de gave van tijdelijke en eeuwige vrede.

Vrienden, dit is geschreven voor Allerheiligen en Allerzielen.

Meer dan anders worden we op deze beide dagen herinnerd aan de gemeenschap der Heiligen. Onze zo verstrooide en op het stof gerichte gedachten, gaan omhoog en verdiepen zich in 't mysterie der eeuwigheid. Wat alleen waarde heeft, staat nu schitterend voor onze geest en het voorbijgaande, het minderwaardige, verdwijnt en valt weg.

Wat juichten we toch anders en wat vechten we om tijdelijk gewin, om een beetje geld, om een teug genot! Wat halen we elkander meer, wat lopen we mee in de razende jacht, anderen voorbij, anderen omver; waar gaan we toch eigenlijk heen?

't Is Allerheiligen en Allerzielen, de dagen van de gemeenschap der heiligen.

Als ge de geest van deze dagen kunt behouden en meedragen door het leven, dan zijt ge een „Vredebrenger”. Want „vrede te brengen” is het voorrecht der kinderen Gods.

Het kapitalisme en het recht der arbeiders

Ons huidige bestuur is in de laatste jaren begonnen met de sociale wetgeving. Verordeningen omtrent arbeidsduur, veiligheid, ziekte en ongevallenregelingen zijn in de laatste jaren verschillende keren punten van besprekingen geweest in onze Koloniale Raad; en al gaat het niet van een leien dakje, al lopen de stukken van onze sociale wetgeving over van het ene jaar naar het andere, al moet telkens door wijzigingen en aanvullingen de sociale voorziening komen waar ze zijn moet, ze komen er toch.

We mochten zelfs in het voorlopig verslag omtrent de ongevallenregeling constateren dat het streven van de arbeiders om rechten door de Raad erkend werd.

Het blijft echter nog een vraag: welke rechten?

Hierover heeft de bekende aalmoezenier van de arbeid in het Limburgs Mijnegebied, Mgr. Prof. Dr. Poels, enkele jaren geleden gesproken in een rede getiteld: „Het Kapitalisme”.

Dit bestaat volgens dezen Dector hierin: dat aan het bezit van godt rechten worden toegekend, die het niet heeft en dat het plichten ontkent die er onvermijdelijk aan vastzitten.

Het groot-kapitaal heerst met dictatoriale macht over waarheid en recht en treedt met voeten al wat het in de weg staat.

Met geld kan men gebouwen, fabrieken, machines en wat al niet kopen. Maar wat niet gekocht moet kunnen worden, is de alleen heerschappij over de daarin uit te voeren bedrijven. De leuze: „baas in eigen huis” is een valse leuze! In de bedrijven met hun levende mensen mag de knoet niet heersen. Het eigendomsrecht sluit niet in, dat alle zeggingsmacht alleen aan den eigenaar der fabriek behoort.

Hoe is feitelijk de toestand?
Het groot-kapitaal ligt opechoopt in de naamloze vennootschappen, wier aandeelhouders de raad van commissarissen kiezen, aan wie uitsluitend de beschikingsmacht wordt gegeven over het wel en wee van al wie in het bedrijf werken; de arbeiders, de ingenieurs, de directeurs.

Een bedrijf is uiteraard een coöperatie, waarin intellect en handenarbeid hebben samen te werken. Als alleen de geldbezitter heer en meester wil zijn, dan is

dat volgens onze christelijke beginselen niet de juiste methode.

En erger wordt 't nog, als die naamloze vennootschappen opgaan in kartels en trusts en syndicaten met als statustuk de dictatoriale overmacht van het grote bankkapitaal, dat feitelijk de monopolies in handen heeft en de wereldprijzen regelt naar welbehagen. Dat geeft te zien een spel met het lot der mensen als van de kat met de muis, gelijk we dat thans meemaken in de huidige wereldcrisis en waarbij de allergruotsten geen risico lopen.

Men spreekt zo graag van het risico, dat de ondernemers lopen, maar stel daartegenover het risico der miljoenen werklozen, voor wie het enigste wat zij hebben, hun arbeidskracht op het spel staat.

Wij zijn niet, zo gaat Dr. Poels verder, zoals de socialist, tegen het privaat bezit. In Rusland, waar alle eigendom in de macht van de staat is, is het lot der arbeiders veel ondragelijker als overal elders.

Waar wij tegen zijn, is, dat het privaat bezit zich rechten aanmatigt, die het niet toekomen. Dat het alleen-zeggenschap wil hebben over al wat de arbeid betreft, over de arbeidsduur, over de hoogte van het loon, over de veiligheid en over het geven van ontslag. Dat is het ook wat de arbeider het meeste griet. Zijn strijd is niet allereerst een loonstrijd, een strijd voor kortere arbeidsduur. Neen hij wil gekend worden als mens en dult niet dat zijn persoonlijkheid met voeten wordt getreden. In zijn ziel leeft het bewustzijn dat hem onrecht geschiedt, dat zijn menselijke waardigheid niet meetelt, dat hij beschouwd en behandeld wordt als een nummer.

Naast deze overmachtige alleenheerschappij die het kapitaal zich toeëigent, staat veelal een gemis aan verantwoordelijkheidsgevoel. Het wil van geen plichten weten en bekommert er zich niet om, wat in en buiten de fabriek gebeurt en aan welke morele gevaren de arbeiders zijn blootgesteld.

Tegenover al deze gevolgen van de valse liberale beginselen van het eigendomsrecht eisen de arbeiders hunne rechten.

Wordt het streven naar deze rechten door de Koloniale Raad als een recht der arbeiders erkend, dan zijn we hier op de goede weg naar de voorziening van goed sociale verordeningen.

Doch met Dr. Poels ontveinen we ons niet, dat een algehele verbetering een werk zou zijn van enige dagen of zelfs van enige jaren. God zelf, zo zegt deze sociale werker, heeft eeuwen gebruik om de heidense wereld in een Christelijke om te zetten. En nog veel moeilijker zal het zijn, een ontkerstende wereld als de onze weer christelijk te maken.

Ons eerste werk, zegt Poels, moet zijn, die wereld te doen weten, hoe wij over haar denken, haar doen weten, dat haar beginselen lijnrecht in strijd zijn met de Christelijke beginselen en dat er geen valser voorstelling is dan deze, dat de Kerk aan de zijde van het kapitaal zou staan.

Zedelijkheid en Christendom.

Ons artikel van de vorige week „Over het verval der Zeden” sloot met een getuigenis van niemand minder dan Rousseau, de vader van het moderne ongelooft; dat buiten het Christendom de zedelijkheid geen grond onder de voeten heeft.

Napoleon, dien wel niemand van bekrompenheid of grote onkunde zal beschuldigen, behoefde slechts zijne onder-vinding te raadplegen toen hij schreef:

„Geen staat kan zonder zedelijkheid bestaan, maar zedelijkheid zonder godsdienst is onmogelijk: zedelijkheid zonder godsdienst is als een schip zonder roer.”

Zou de zedenverwildering in Amerika, waar herhaaldelijk op wordt gewezen, niet vooral hieraan zijn toe te schrijven, dat tallozen geen andere erediens meer kennen dan die van het Gouden Kalf en de woorden van den groten Washington in zijn afscheids-adres hebben vergeten:

„Godsdienst en zedelijkheid zijn de noodzakelijkste steunpilaren van het openbaar welzijn... Rede en openbaring beide bewijzen, dat zedelijkheid zonder godsdienst in een volk niet bestaan kan”.

Laat men ons toch eens duidelijk maken, wat zedelijkheid zonder Christendom, zonder Gods tien Geboden betekent; wár de vaste grens ligt tussen zedelijk goed en zedelijk kwaad, wanneer men de Goddelijke Openbaring

ter zijde stelt?

Reeds Professor Fruin schreef in de Tijdspiegel:

„Als ooit de moderne leer de antieke theologie uit de harten der mensen verdringt, moet de godsdienst en de zedenleer noodzakelijk van aard en wezen veranderen... deugd en ondeugd worden zuiver menselijke begrippen van betrekkelijke, niet absolute waarde”.

Dat velen reeds zo ver gekomen zijn als Fruin in 1866 dorst voorspellen, valt met een weinig opmerkingsgave waar te nemen.

We herinneren ons hoe jaren geleden de grootmeester der Indische Maçonnerie wijlen Dominee Carpentier Altling maar steeds het woord autonomie des gewetens in de mond had en op schrift verkondigde: Autonomie, d.w.z. van den mens zelf is de moraal, ze is louter menselijk. Het geweten is niet theonoom, niet een „nomos Theou” geen wet van God.

Maar wanneer zoals in deze theorie, reeds door Kant verkondigd, God wordt uitgeschakeld en goed en kwaad zuiver menselijke begrippen zijn, hoe kan zulk ene van ene Hogere Macht onafhankelijke moraal verplichten? Waar blijft dan, vroeg Rousseau, de bekrachtiging, de sanctie? Mijne rede kan mij wel raden en voorlichten: ik zal verstandig doen haar te volgen: maar waarom plicht? Als ik weiger haar te volgen, doe ik misschien dwaas; maar dit is nog geen oproerig verzet. Dit laatste is alleen tegen een meerdere. Wat maak ik om een wet, als ik niet weet van wie of waar? Wat doet mij een wet die strijdt met mijn begeerte, wanneer ik ze strafeloos kan overtreden, zonder de rekschap van een rechter en de vergelding mens meesters te moeten vrezen?

Vandaar het woord in de Bijbel: De vreze Gods is het begin van alle wijsheid. Zelfs de ongelovige filosoof Schopenhauer bekende het: „Het begrip van plicht behoort uitsluitend in de theologische moraal, d.i. in de zedenleer die een God aanneemt.” Het „du sollst” van Kant is niets méér dan een ijdele klank.

De gevolgen, wanneer ieder zijn eigen zedenleer maakt, heeft de Franse schrijver Octave Feuillet in zijn roman la Morte op aangrijpende wijze in het licht gesteld: en tegen zijn redenering valt niets in te brengen.

Sabine Taillevent, door een ongelovigen om in alle wetenschap onderwezen, heeft vrouw en kind van haar beminde door vergif om het leven gebracht ten einde met hem te kunnen trouwen. De oom ontdekt de misdaad: en ziehier hoe Sabine met verpletterende logica de verwijten van den atheïstischen oom voorkomt:

„De boom der wetenschap, oom, draagt niet steeds in elke grond dezelfde vruchten. Gij spreekt mij van rechtschapenheid, menselijkheid, achtbaarheid. Gij staat verwonderd, dat dezelfde theorieën, die aan u deze deugden hebben ingestort, ze niet bij mij wortel deden schieten. Toch is de reden zeer eenvoudig. Gij weet, evenals ik, dat die zogenaamde deugden louter facultatief zijn: echte vooroordelen, die de natuur ons oplegt, omdat zij er behoefte aan heeft voor het behoud en de vooruitgang van haar werk. U bevalt het, die instincten te volgen, mij bevalt dat niet. Voilà tout. Dat 's alles... Ik houd (met Nietzsche) dat het plicht en eer is van een menselijk wezen, in opstand te komen tegen die sla-verij; de kluisers af te schudden, waarmee God, of de natuur zoals gij 't noemt, ons belast en neerdrukt om tegen onze wil te zwoegen voor een onbekend doel, een werk dat ons niet aangaat. O zeker, gij hebt mij wel eens gezegd dat het een vreugde was, onzelfzuchtig door arbeid bij te dragen aan een hoger doel, ene evolutie waarheen ons heilal op tocht is.

Maar, oprecht gesproken, dat genot laat me volkomen koud: ik heb geen lust, mij iets te ontzeggen, mijn enig geweld aan te doen, offers te brengen voor ik weet niet wat, voor een mensheid der toekomst, feesten voor haar te bereiden waarvan ik niet genieten zal... In mij leven al de begeerten en driften van een vrouw, zelfs sterker dan bij vele anderen: bijgeloof en vooroordelen heb ik niet: ik verlang weelde en genot: van het toeval ontving ik alle gaven om dat alles ten volle te genieten. En daaraan zou ik verzaken?... Een gelegenheid bood zich aan... Ik heb 't begrepen, hij zou mij trouwen, indien hij vrij

Cij kunt niet alles zelf doen. Cij kunt niet alles overzien. Maak Uw bankier Uw vertrouwensman. Hij ziet meer kanten van het zakenleven dan Gij. Hij ziet en hoort dingen, die U van pas kunnen komen. Uw welvaart is zijn welvaart!

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V.

Heerenstraat - Willemstad.

was... en toen deed ik, wat ik gedaan heb.

Een misdaad?... Maar dat is een woord... Wat is goed, wat is kwaad? ... Mijn catechismus is dezelfde als die de natuur mij preekt door haar voorbeeld: zij ruikt alles uit de weg wat haar belemmert: zij verplettert het zwakke om plaats te maken voor het sterke. Men heeft wel altijd gezegd: de goeden verdwijnen; neen, 't zijn de zwakkelingen die heengaan... en daarmee doen ze hun plicht. Wanneer men hen nu daarbij een handje helpt, doet men slechts wat de natuur (uw God) doet. Lees uw Darwin en Nietzsche nog eens over, Oom.”

Ik zou wel eens willen horen, wat iemand zonder God en godsdienst op deze snijdende logica kan antwoorden. Wat een mager aftands beestje blijkt de categorische imperatief, het „du sollst”, bij dit volstrekt egoïsme! Eigenliefde, zelfzucht of, gelijk de apostel Johannes onderscheidt: de driedubbele begeerlijkheid, des vleses, der ogen en de hoovaardij des levens, ziedaar dé grote kwaal van de wereld die zich van God heeft afgekeerd; en wanneer ze niet tot eerbiediging van de idealen door Christus in de wereld gebracht terugkeert, zal ook het laatste begrip van zedelijkheid verdwijnen.

Die christelijke idealen zijn: God, onze Vader; alle mensen broeders en bestemd eeuwig te leven. Is de mensheid overtuigd, dat een rechtvaardige God de wereld schiep en bestuurt; dat Hij een ieder zal belonen of straffen naar zijn werken: dan zal zo'n mens wat recht is eerbiedigen en de menselijke machten zullen regeren krachtens recht, niet door macht. Doch wanneer de mens niet meer is dan een brokje dezer stoffelijke wereld, het leven mitsgaders alle verantwoordelijkheid in het graf eindigen, en geen hogere Macht daarboven troont: dan zal een ieder de hand verheffen tegen zijn buurman, en de politiek van de regeringen ogaan in halen wat er te halen valt; geen andere moraliteit zal geregeerd of onderdaan leiden dan die leert, dat alles wat men gaarne heeft en kan krijgen, óók goed en zedelijk is.

Dat er nu onder atheïsten en heidenen, goede mensen: en onder de Christenen, in weerwil van hun verheven godsdienst, slechte mensen gevonden worden, wensen wij geenszins te loochenen. De mens blijft steeds vrij: en ook is hij als regel beter dan zijn slechte beginselen en minder goed dan zijn goede beginselen: uit zich zelfveen steeds een zwak menskind.

Zo mooi zegt het de dichter van Drie zehnlinden:

Mensen sind die Menschenkinder
Aller Zeiten, aller Zonen,
Ob sie unter Birkenbüschen
Ob sie unter Palmen wohnen;

Ob sie vor dem Christengotte
Ob vor Wodan sie zich buicken,
Ob sie sich in Lumpen bergen
Oder sich mit Purper schmücken.

De Nieuwe Spelling.

In de laatste maanden roert het in Holland weer omtrent de Nieuwe Spelling.

Volgens de telegrammen van de vorige week, heeft de Ned. Journalistenkring aan de Regering een verzoek gericht om zo spoedig mogelijk maatregelen te nemen, dat aan de grote verandering op spellinggebied een einde komt.

Wanneer aan dit verzoek gevolg zal worden gegeven, wat we van harte hopen, dan kan dit gevolg onmogelijk anders zijn, dan een algehele doorvoering van de Nieuwe Spelling.

We hebben in ons blad van de vorige week het antwoord medegedeeld, dat de nieuwe minister van Onderwijs thans gegeven heeft op de vragen van het Kamerlid den heer Thyssen, inzake de nieuwe spelling.

Op de eerste vraag, of de geruchten juist zijn, dat de regering een terugkeer bij het onderwijs naar de spelling de Vries en Te Winkel zou overwegen, antwoordt de minister, dat een dergelijk voornemen zelfs niet in overweging is.

En op de tweede vraag, of een wijziging in de nieuwe spelling Marchant soms tegemoet gezien moet worden, verwijst de minister naar zijn schrijven aan de federatie van werkgevers in het boekdrukkersbedrijf van 1 Juli j.l., waarin de regering mededeelde, dat zij niet voornemens is, binnen afzienbare tijd weer een wijziging te brengen in de spelling Marchant.

We weten het dus nu, de Regering is vast besloten, de vorig jaar September voor heel het onderwijs ingevoerde nieuwe spelling, ongewijzigd te handhaven.

Deze houding van de Regering kan moeilijk verwondering wekken. Het ware immers al te dwaas, dat men een spelling, die na een jarenlange spellingstrijd eindelijk was ingevoerd, die door heel het onderwijs dankbaar en met enthousiasme is aanvaard; die daarnaast op verzoek van de Regering zelf, ten koste van offers, door vele particuliere bedrijven tevens is ingevoerd, nu weer eens ging wijzigen.

Wij hebben al meer geschreven, dit zou zo iets absurds zijn, dat wij nooit begrepen hebben, hoe enkele bladen daarop konden aandringen.

Regeren is toch geen kinderwerk.

Ook de argumenten tegen de nieuwe spelling hielden al heel weinig steek, om daarop de verwachting te bouwen, dat een andere spelling wel overal aanvaard zou worden. De praktische bezwaren verdwenen als sneeuw voor de zon, waar

een loyale poging werd gedaan, de nieuwe spelling toe te passen.

De taalkundige bezwaren, ze vinden evenvele bestrijders als verdedigers. Trouwens wanneer zijn de deskundigen het nu eens? Indien we daarop moeten wachten, krijgen we nooit een nieuwe spelling, al zijn we nu al zó ver, dat zelfs een blad als het Handelsblad thans al tevreden is met een spelling, die maar afwijkt van die van den heer Marchant. Deze oppositie krijgt meer en meer de indruk van een weinig sympathieke „Rechthaberei”.

Dit zal ook wel de oorzaak zijn, dat de oppositie tegen de spelling Marchant meer en meer ontaardt in een verwarring, waarin bijv. taal en spelling hopelees door elkander gehaald worden.

Aan de huidige chaos, die thans heerst, heeft zeker de grootste schuld het Kabinet Colijn met zijn tweeslachtige, weifelende, altijd achter de feiten aanlopen de houding, waardoor dit Kabinet in zo bijzondere mate haar beleid kenmerkt.

Toen de Regering in de zomer van 1934 besloot de nieuwe spelling voor het onderwijs in te voeren, had o.i. 't een gewenste consequentie geweest, dat de Regering zelf, ook in haar stukken, de nieuwe spelling had ingevoerd. Misschien was er iets voor te zeggen geweest, dat men de gang van zaken bij het onderwijs even had afgewacht. Maar toen spoedig bleek, dat de nieuwe spelling daar een groot succes was en zonder enig verzet of moeilijkheid binnen zeer korte tijd het gehele onderwijs veroverd had, ook bij het bijz. onderwijs, waar- van enige dwang geen sprake was, had de Regering moeten volgen.

Dat was noodzakelijk geweest, ten-einde niet alleen aan de bestaande spelling-chaos nu eens een einde te maken, maar ook om te voorkomen, dat door haar maatregelen, de chaos niet nog meer verhoogd werd.

Helaas de Regering bleef ook hier weer hinken op twee gedachten. Ze zeide A maar wenste geen B te zeggen. Ze wakte de particulieren op, de nieuwe spelling nu ook in het maatschappelijk leven te gaan doorvoeren, maar als deze zeiden, Regering geeft nu zelf ook het voorbeeld, dan zeide men in den Haag, neen, we wachten nog eens af, we kijken de kat nog eens uit de boom. Eigenlijk was het nog veel erger. De Regering zeide tot de particulieren: Gaat gij nu voor, dan volg ik van zelf”. Maar als die particulieren voor gingen en ze stuurden bijv. een reglement ter Koninklijke goedkeuring in bij het Departement van Justitie, dan kreeg men de stukken netjes terug, als ze in de nieuwe spelling geschreven waren. Als Kamper ui, zijn deze dingen niet onwaardig, maar als een symptoom van regeringsbeleid zijn ze toch minder gemakkelijk te waarderen.

Het gevolg van deze tweeslachtige, weifelende houding der Regering was, dat men niet alleen een toenemende chaotische verwarring krijgt op spellinggebied, maar ook dat de practische moeilijkheden zich meer en meer opstapelden.

Een merkwaardig voorbeeld daarvan zagen we in Den Haag. Op dringend verzoek van de Regering had ook daar het gemeentebestuur voor de openbare scholen de nieuwe spelling ingevoerd en de jongens, die nu van school komen, schrijven de nieuwe spelling. Maar als ze klerk willen worden bij een der vele regeringsbureaux, dan kunnen ze met hun nieuwe spelling niet terecht. Dan wordt geëist, dat ze de oude spelling schrijven kunnen. En op veel particuliere kantoren gebeurt precies hetzelfde.

Het gevolg van deze in-dwaze toestand was, dat B. en W. van Den Haag zich gedwongen hebben gezien Dr. Dominicus op te dragen een practisch taalwerkje te ontwerpen, dat als overgangs-maatregelen moet dienen, om de leerlingen van de taalspelling op school, te doen aanpassen aan die in het maatschappelijke leven. En zo lezen we in dit boekje: op school leert ge „hoge bomen”, maar als ge straks van school af zijt, dan moet ge schrijven „hooge boomen”. Ieder mens met gezonde hersens, moet toch toegeven, dat dit het summum van dwaasheid is, maar dergelijke dingen zijn momenteel in Nederland niet alleen mogelijk, neen, ze gebeuren zelfs.

In het licht van zulke absurditeiten is het begrijpelijk, dat er steeds krachtiger stemmen opgaan om orde in deze chaos. Daarom de vragen van den Hr. Thyssen en het verzoek van de Nederlandse Journalisten.

De Regering heeft nu opnieuw A. gezegd in deze zaak. De voor het gehele onderwijs ingevoerde spelling Marchant blijft ongewijzigd. Maar op deze A. moet nu ook spoedig een B. volgen, want dit half werk der Regering verhoogt juist in hoge mate de taalchaos. Nu de Regering na een ervaring van 1½ jaar op de school en na een critiek van alle kanten, tot de overtuiging komt, dat zij in September 1934 een goede beslissing heeft genomen, wordt het ten hoogste tijd, dat zij nu zelf ook de nieuwe spelling gaaf toepassen. Want het wordt een onhoudbare toestand, dat de leerlingen van de school, komende in het maatschappelijk leven, veelal een spelling moeten schrijven, die ze niet geleerd hebben.

Intussen kunnen ook particulieren en verenigingen hier reeds breken met de sleur en meehelpen aan de bestaande verwarring zo spoedig mogelijk een einde te maken. De nieuwe spelling maakt op dit gebied althans in Nederland vorderingen.

Alle kath. arbeidersorganisaties hebben de nieuwe spelling reeds ingevoerd, laten de anderen nu volgen.

Als het maatschappelijk leven volgt, dan komt aan de taal-chaos, waarin we nu reeds zo lang zitten, spoedig een einde.

En dit is een veel groter algemeen belang, dan maar steeds te blijven moperen en critiseren tegen het oude, dat afgedaan heeft.

En, dat, zoals uit het antwoord der Regering duidelijk blijkt, ook niet meer terugkomt.

Jeugdbescherming.

door Mevrouw Kolontaj.

Een paar jaar geleden hebben de Nederlandse Vrienden der Sovjet-Rusland aan onze Regering toelating verzocht voor mevr. Kolontaj. De Regering was zo wijs, die toelating te weigeren tot grote ergernis van De Tribune en de Vrienden.

Onder die Vrienden mocht Mevr. Alexandra Kolontaj toen ook rekenen ons dagblad La Prensa, die op 31 Oct. 1931 haar portret weergaf met een hoogdravende ophemeling over haar „talento y Belleza”.

Thans is deze vrouw, die zo grote ergernissen heeft gegeven, benoemd tot lid van de Volkenbondcommissie tot— bescherming van de jeugd.

Zoals men zich zal herinneren, was Madame Kolontaj tijdens de eerste maanden der Bolsjewistische Revolutie de vriendin van den Marinier-terrorist Dybenko. De orgiën, die zij hebben aangericht in de Oekraïne en de massa-moorden, die Dybenko daar heeft georganiseerd, vormen een der meest walgelijke en bloedige bladzijden in de geschiedenis der Communistische Republiek. Madame Kolontaj heeft zich evenwel niet beperkt tot het geven van bedenkelijke demonstratieve voorbeelden, in talrijke confecties en publicaties heeft zij de vernietiging van het huisgezin gepropageerd. Zij is zonder enige twijfel medeverantwoordelijk voor de rampen der verwaarloosde kinderen van Sovjet-Rusland. De benden der verlaten kinderen, die krachtens de bepalingen van een verordening door een speciaal voor dit doel opgerichte, met machinegeweren bewapende afdeling der G.P.Oe zullen worden „geliquideerd”, zijn hare slachtoffers. (In een der Commissies van de Quai Wilson heeft mr. Carton de Wiart dezez dagen met een enkel woord op dit decreet van het Kremlin gezinspeeld, op verzoek van hogerhand werd de betreffende zinsnede uit het stenogram der zitting geschrapt.)

Om het hier geschetste beeld van de nieuwe medewerkster van de Volkenbond te voltooien zij nog vermeld, dat zij ook de schrijfster is van „De wegen der Liefde”, een even weerzinwekkende als cynische propaganda voor het geslachtelijk verkeer buiten het huwelijk, en waarop Dr. Wibaut zich aanvankelijk beriep voor de propaganda van het Werdend Huwelijk.

De oudere generatie der revolutionairen had de huwelijksbanden altijd bespot en stelde zich tevreden met de gemakkelijke aan te knopen en te verbreken banden der vrije liefde, het 100 percentscommunisme, zoals het door Madame Kolontaj wordt gepropageerd, ziet er geen bezwaar in als Moeder en Dochter met een en dezelfde „kameraad” samenwonen, in hare „ideale” communistische Maatschappij zijn de mannen en de vrouwen volkomen vrij, zo vrij... als de apen in het oerwoud.

De propaganda van Madame Kolontaj heeft de vruchten afgeworpen die men er van kon verwachten. De Sovjet-pers heeft enkele weken geleden een noodkreet aangeheven over de ten-hemel-schreiende onzedelijke toestanden in het Communistische Paradijs. Maar thans heeft de Volkenbond de leidster van de Communistische Vrouwenbond benoemd tot lid van de Commissie ter bescherming van de jeugd...

Sovjet-Rusland heeft zijn beste experte bereidwillig afgestaan.

ALGEMEEN OVERZICHT.

In de afgelopen week kwamen er van het oorlogstoneel in Abessynië meer berichten van vooruitgang. Maar heel hard schieten de Italianen toch niet op, tenzij misschien in het Oosten, in het district Ogaden, waar, als we een bericht van Dinsdag mogen geloven, Graziano heel dicht in de buurt van Harar zou zijn, welke stad dan ook reeds door de Abessiniers was ontruimd. Harar ligt niet zover van Direwawa waar de Italianen dan de spoorweg naar Addis Abeba zullen ontmoeten; maar deze kleine afstand wordt ingenomen door een zware bergketen met toppen van 3000 M. We vermoeden dat hier dus nog wel moeilijkheden zullen liggen.

In het Noorden is Makele reeds door de Abessyniers ontruimd en staan de Italiaanse kanonnen voor de stad. Ook daar is dus enige vooruitgang; maar we zullen maar niet vragen ten koste van hoeveel mensen, zo niet door de Abessijnse wapenen, dan toch door het moordende klimaat.

Italiaanse berichten hieromtrent zijn heel spaarzaam.

Voor dat de Italianen bij Addis Abeba zullen zijn, zal er nog wel heel wat water door de Nijl stromen. Als zij er tenminste ooit komen. Want het is in de laatste week gebleken, dat de Italianen met een stuk van Abessynië tevreden zouden zijn. Dergelijke voorstellen zijn gedaan aan de Volkenbond. Maar de hapjes die deze landhongerlijder in het Afrikaanse Keizerrijk zetten wil, zijn naar de zin van de Bond veel te groot. Daarom gaat deze bond door met zijn maatregelen tot het nemen van Sancties.

Het secretariaat van de Volkenbond deelde Maandag mede, dat 39 landen thans het wapen-embargo op Italië heb-

bten uitgesproken. 22 landen hebben financiële sancties toegepast en 13 zijn gereed om een embargo te leggen op de uitvoer van alle producten naar Italië, wanneer de bond heden voor deze derde stap stemt.

Japan wil uit deze sancties nog een slag slaan.

Door het uitreden uit de Volkenbond heeft dit land feitelijk zijn rechten op de Mandaatgebieden in Australië verloren. Japan wil nu echter met de sancties medewerken, wanneer het dezelfde rechten houdt als de andere leden van de Volkenbond over hun mandaatgebieden.

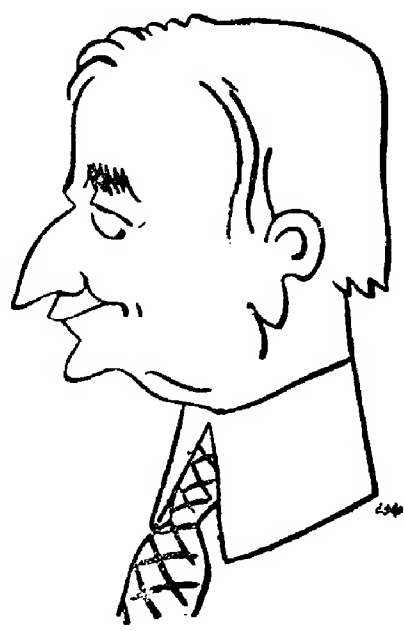
Er kwam nog een bericht dat vermoedelijk de economische sancties een week zullen worden uitgesteld, om als nog Italië de gelegenheid te geven zich te bezinnen. De bond vond hier-voor waarschijnlijk een aanleiding in de betere verhouding welke in de laatste week is ontstaan tussen Engeland en Italië; en in de voorstellen welke een commissie aan Italië zal doen.

Maar van een andere kant heeft Italië reeds binnenlandse maatregelen genomen om aan deze economische boycot het hoofd te bieden. De regering heeft een reeks decreten uitgevaardigd, die het verbruik van zekere eetwaren naar een in de oorlogstijd gewone maatstafregel, met het doel de sancties te kunnen trotseren. O.a. is vastgesteld, dat de slagerijen vanaf 5 November voor de eerste 6 maanden op Dinsdagen gesloten zullen zijn. Hotels, restaurants, cafe's en treinen zijn verboden meer dan één schotel vis per maaltijd en per persoon beschikbaar te stellen.

Met grote redevoeringen van Mussolini heeft Italië deze week de dertiende verjaardag gevierd van de fascistische revolutie en daarin o.a. gezegd, dat de Italianen zich wanhopig zullen verdedigen tegen de sancties en hun vrienden van hun vijanden zullen weten te onderscheiden. Trots de bedreiging met economisch beleg, dat de geschiedenis brandmerken zal als een dwaze misdaad waardoor wanorde en ellende onder de naties zullen toenemen, zullen allen, die de naam van Italiaan waardig zijn, de sancties bestrijden.

Zonder echter geloof te hechten aan het fatale van het getal 13, zou het Italië toch wel eens in dit dertiende jaar mis kunnen gaan, wanneer het niet tijdig een uitweg zal vinden om zich van het Abessynse avontuur terug te trekken.

BUITENLAND.

Hull

die beloofd heeft dat de Ver. Staten al hun morele invloed zullen aanwenden om het Italiaans-Ethiopisch conflict te beperken.

De Kerkvervolging in Duitsland.

Naar Franse bladen melden hebben zich bij de intronisatie van den nieuwen Bisschop van Mainz ernstige incidenten voorgedaan. Volgens de bepalingen van het Concordaat moet de nieuwe Bisschop alvorens bezit te nemen van zijn Bisdom de eed van trouw afleggen in de handen van Rijksgouverneur voor Hessen. Deze gouverneur, Sprenger genaamd, was vroeger een zeer ondergeschikt ambtenaartje bij de Posterijen te Frankfurt. Toen de nieuwe bisschop van Mainz, Mgr. Stohr bij den Gouverneur belet liet aanvragen, kreeg de kerkvorst ten antwoord dat de Gouverneur niet thuis was, ofschoon de dagbladen de andere dag een lange lijst bevatten, vermeldende de namen van personen die bij den Gouverneur op audiëntie waren geweest. De Bisschop besloot toen dat de Intronisatie die op een bepaalde dag reeds was vastgesteld, toch zou plaats hebben.

De Katholieken hadden de vlaggen uitgestoken, ook de stadsvlag en de vlag van Hessen, toen order gegeven werd om de vlaggen op de openbare gebouwen in te halen. 's Avonds vóór dat de plechtige intronisatie zou plaats hebben patrouilleerden grote groepen van de Hitler Jeugd door de straten die anti-clericale liederen zongen, die besloten werden met het refrrein: „We zullen ze neerslaan de papen, we zullen ze wegjagen uit Duitsland.”

Gedurende de nacht werden de straten waarlangs de stoet de andere dag zou trekken vanaf het Bisschoppelijk Paleis tot aan de Kathedraal volgeplakt met aanplakbiljetten, waarop de bekende spreuken van Rosenberg tegen de „duisterlingen” stonden.

Tijdens de plechtigheden in de kathedraal hebben zich geen incidenten voorgedaan. Aan het slot der ceremoniën hield de nieuwe Bisschop een korte toespraak die door luidspeakers werd verstaanbaar gemaakt voor de duizenden katholieken, die op het plein voor de Dom stonden opgesteld. De Bisschop

sprak ongeveer als volgt: „Ik reik de hand aan iedereen; ik bied aan iedereen de vrede aan. Op de eerste plaats verlang ik vrede tussen Kerk en Staat. Maar wat ik verlang is een oprechte vrede met ernstige mensen. Door bijzondere omstandigheden was ik verhinderd de door de grondwet voorgeschreven eed af te leggen. Daarom zal ik mij onthouden m'n ambt uit te oefenen, totdat ik in de gelegenheid zal zijn dit op wettelijke wijze te doen.”

Na afloop der plechtigheden defileerden meer dan 10.000 katholieken langs het Bisschoppelijk Paleis en zwaaiden met hun zakdoeken zonder een woord te zeggen. Men had de Katholieken aangeraden zich stil en waardig te gedragen. Des avonds waren feestelijkheden georganiseerd ter ere van Mgr. Stohr, maar deze werden door de politie verboden. Toch stonden duizenden en duizenden mensen voor het Bisschoppelijk Paleis en de Bisschop moest tot driemaal toe aan het venster verschijnen. Tevergeefs trachtte de politie de dicht opeengepakte menigte tot doorlopen aan te sporen.

Lerroux

Minister van Buitenlandse Zaken in Spanje, wiens naam genoemd werd in verband met een schandaal, betreffende het verlenen van speelvergunningen aan het Casino te San Sebastiaan.

Het schandaal waarbij verschillende hooggeplaatste regeringspersonen waren betrokken was oorzaak van een kabinetscrisis.

Benesch.

Czecho-Slowakische Minister een der Kopstukken van de Volkenbond.

NEDERLAND.

Bezoek van Z. H. Exc. Mgr. I. Verriet O.P. aan het Zeemanshuis te Rotterdam.

Het katholieke tehuis voor zeelieden, dat onder de weidse titel van „Huize Maria, Sterre der Zee” in een van de oude Patriciërs-huizen aan het Willemsplein te Rotterdam is opgericht, heeft de hoge en zeer gewaardeerde belangstelling gehad van Z. H. Exc. Mgr. I. Verriet O.P., Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Mgr. Verriet die hier met intense belangstelling het werk van het Apostolaat ter Zee volgt en zelf twee zeemanshuizen heeft gesticht één op Curaçao en een op Aruba, had zijn verlangen te kennen gegeven, nog voor zijn vertrek naar Curaçao, „Huize Maria, Sterre der Zee” aan het Willemsplein te bezoeken. Toen Z. H. Exc. in verband met de Missie-tentoonstelling toch in de goede en vertrouwde Maasstad vertoefde, kon deze wens spontaan worden ingewilligd.

Pater A. van Rixtel S.C.J. met zijn trouwe bestuursleden, de heren A. Breijs, E. Driebeek, A. Kuijpers, J. M. Mous-sault, J. Pieters en J. van der Sluis hebben Monseigneur Verriet ontvangen. Het eerste bezoek gold natuurlijk de in aanbouw zijnde kapel, waarop pater van Rixtel zo bijzonder trots is... en terecht. Immers deze priester voor den zeeman, die dagelijks trouw de schepen in Rotterdam bezoekt van welke nationaliteit deze dan ook mogen zijn, heeft zich met de stichting van zijn tehuis een tweeledig doel gesteld. Vooreerst wil hij den zeeman en dit geheel in de geest van het „Apostolaat ter Zee” opheffen uit zijn isolement, wanneer hij zich op vreemde bodem bevindt, door het geven van een hooggestemde ontspanning en tweedens door een dergelijk tehuis ook zorgen, dat de genade-middelen van onze Moeder de H. Kerk in hun allernaaste omgeving worden gebracht.

Monseigneur Verriet getuigde dan ook na zijn ommeegang door het vier verdiepingen hoge patriciërs-huis, dat nergens op de wereld een dergelijk tehuis voor den katholieken zeeman is te vinden, althans niet zo groot van opzet. „Het Apostolaat ter Zee,” zo zeide mgr., „verdiend ieder medewerking en steun ten volle, omdat het doel zo voortreffelijk is.”

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletín Comercial” en „Beurs- & Nieuwsberichten”.

In Spanje is een schandaal ontdekt betreffende het verlenen van speelvergunningen aan het casino te San Sebastiaan.

Verskillende hogere regeringspersonen zijn er in betrokken.

De radicale ministers Lerroux en Rocha moesten hun ontslag nemen.

Chapaprieta de Minister president maakte toen het hele Kabinet demissionair, maar heeft na zijn ontslaanbieding weer een nieuw kabinet gevormd, waarin Lerroux en Roche zijn vervangen.

In Haiti heeft in de omgeving van Jacmel een geweldige overstroming aan twee duizend mensen het leven gekost. 10.000 zijn zonder woning. Het water stond op sommige plaatsen 30 voet hoog.

Ook in Honduras hebben zware overstromingen het land geteisterd.

De overwinningen der linkse partijen bij de verkiezingen in de Scandinavische Staten brachten in Duitse regeringskringen grote ongerustheid teweeg.

Te Lima in Peru had een groot nationaal Eucharistisch Congres plaats.

De Paus hield bij deze gelegenheid een radiorede, waarin hij een beroep deed op de vrede.

In Ecuador werden op de grens van Columbia sterke aardbevingen waargenomen.

Het bericht dat de namen van in de grote oorlog gevallen Joden van de oorlogsgedenktekens zouden worden verwijderd, werd in Duitse officiële kringen op de meest besliste wijze tegengesproken.

De Chaco-vredesconferentie van Argentinië, die Maandag voltallig vergaderde, besloot de 3-jarige oorlog tussen Paraguay en Bolivia officieel geëindigd te verklaren.

UIT NEDERLAND.

De torpedoboot jagers H. M. Kortenaar en Van Galen zullen 4 November de reis naar Oost-Indië aanvaarden en worden 11 December te Sabang verwacht.

Ten einde een verdere uitvoerbaarheid van de wetten voor een uitvoerverbod en de sanctiewetten mogelijk te maken, houdt de regering zich thans bezig met het voorbereiden van de eerste maatregelen.

Men verwacht hiermede einde van de volgende week gereed te zijn, in welke geest men het Volkenbonds secretariaat ingelicht heeft.

Daarna zal men tot toepassing overgaan. Het vaststellen van de definitieve datum zal echter geschieden in verband met de uitkomsten van de besprekingen in de coördinatie commissie.

De veroordeelde Luitenant ter Zee Van Boven (Zeven Provinciën affaire) heeft door middel van zijn raadsman, Mr. de Vrieze een gratierequest aan H. M. de Koningin verzonden, waarin er op gewezen wordt dat Van Boven de orders der regering en van de militaire autoriteiten opvolgde om geen geweld te gebruiken.

Volgens requesrant is het militaire strafwetboek anders en strenger door de Krijgsraad en het Hoog Militair gerechtshof uitgelegd dan zulks voor de munitierij geschiedde. Daarnaast wordt door Van Boven een aantal feiten opge-

De naïve speculatisten.

Het Kath. Kamerlid Henri Hermans nam voor enige weken in De Volkskrant een loopje met de ietwat naïeve en struisvogelachtige waarschuwing van minister Colijn, om niet over devaluatie te spreken, omdat juist daardoor de speculatie in onze gulden bevorderd wordt.

Het Kath. Kamerlid schrijft daarover het volgende:

„De goudspeculanten zijn behalve „schrobbers” ook slimme jongens. Zij laten zich niet van de wijs brengen door debatten over deflatie en devaluatie, door struisvogelpolitiek of zelfs niet door regeringsverklaringen. Anderen mogen angstvallig blijven staren naar de goudpunten van de Nederlandse Bank, zij weten wel dat de werklozenstatistiek van meer betekenis is en ook het goud niet veilig kan worden geacht waar de volkshuishouding gevaarlijk ziek blijkt te zijn.”

Zo is het inderdaad. En daarom is een betere actieve welvaartspolitiek voor onze gulden honderd maal beter dan een schuil windje spelen, met wekelijkse stijgingen van het werklozen-cijfer.

En zijn de nu ingediende belastingverhoging ontwerpen, die zoals de Nederlander schrijft de Staatshuishouding opnieuw zullen ontwrichten, voor onze gulden een niet veel reëler gevaar?

Katholieke Hoogleraar in Groningen.

Op 8 October aanvaardde aan de Rijks-universiteit te Groningen prof. dr. J. J. Th. Vos zijn ambt als hoogleraar voor de algemene ziektekunde, de pathologische anatomie en de gerechtelijke geneeskunde, met een inaugurale rede, getiteld „Beschouwingen over de pathologie als helpster en als leidster van de geneeskunde”, welke rede inmiddels in druk verscheen en verkrijgbaar wordt gesteld door de uitgeverij J. B. Wolters te Groningen en Batavia.

De nieuwbenoemde hoogleraar was tevens directeur van het Nederlands-Indische kankerinstituut te Bandoeng, waar hij gedurende zes jaren verbleef.

somd die hem zouden gesterkt hebben in het denkbeeld dat de autoriteiten het ongewenst zouden gevonden hebben indien men streng optrad. Hij verzocht dan ook de oplegging van een straf gelijk aan de preventieve hechtenis, zonder ontzetting uit de militaire dienst.

De Aero-club in Den Haag besloot tot het aanleggen van een vliegveld aan de Rijksstraatweg tussen de Hoornbrug en Delft. Men hoopt het terrein op 1 Juli 1936 vliegklaar te hebben. Het werk is geheel particulier initiatief en wordt met middelen door particulieren samengebracht, uitgevoerd.

Het zal hoofdzakelijk voor sport en particuliere doeleinden gebruikt worden, doch wordt tevens een noodlandingsterrein. Het hoofdbedrijf van de Nationale Luchtvaartschool wordt van Waalhaven naar het nieuwe bedrijf overgebracht.

Het beheer over de Kon. Holl. Lloyd zal in handen komen van de K.N.S.M. Wil men echter een 14 daagse dienst op Zuid-Amerika onderhouden, dan moeten minstens 6 schepen van het Bloemfontein type gebouwd worden en de regering zal dan een bepaalde jaarlijkse bijdrage moeten storten als maximum verlies garantie. Het staat tevens vast dat de dienst op Zuid-Amerika niet met passagiersschepen zal worden hervat.

De Maasbode verneemt uit absoluut betrouwbare bron dat de Bank van Engeland een belangrijke transactie met de Nederlandse Bank afsloot, waardoor de Nederlandse Bank in het bezit komt van ongeveer 20 miljoen aan goud, dat thans in gedeelten verscheept wordt.

Volgens een opgave van het bureau voor de statistiek was gedurende de maand Augustus 32.1% der werknemers werkloos. In Juli j.l. was dit cijfer 31.4%

Volgens een telegram uit New York is de bodemschade van het stoomschip „Rotterdam” aldaar onderzocht en heeft men voorlopig voorzieningen aangebracht.

Zaterdagmorgen is het schip naar Nederland vertrokken waar het definitief gerepareerd zal worden.

Er worden te Hulst thans plannen ontworpen om het verdronken land van Saeftingen weer in te polderen. De huidige grondwaarde wordt op 4 miljoen getaxeerd terwijl de dikkosten ten hoogste een ton zullen bedragen.

Naar men verneemt zijn alle geruchten, als zou Minister Slotemaker de Bruine een nieuwe commissie instellen voor een herhaald onderzoek naar het spellingsvraagstuk, volkomen ongegrond.

Minister de Graeff antwoordde mondeling op enkele opmerkingen in het voorlopige verslag van de behandeling van de sanctiewetten in de eerste kamer, dat het zijns inziens onjuist is dat Nederland zich op de voorgrond geplaatst heeft bij het treffen van de maatregelen; eerder is het tegendeel het geval geweest.

Ook is de bewering dat Ned. Indië jaarlijks voor 70 miljoen gulden koffie aan Italië levert niet juist; dit bedrag is slechts 77 miljoen lire.

De Nederlandse regering kan de Volkenbond echter niet voor schadevergoeding voor de geleden exportverliezen aanspreken. Bovendien zullen dergelijke uitkeringen slechts in zeer exceptionele gevallen gedaan worden.

Prof. J. J. Th. Vos is katholiek, en is de tweede katholieke hoogleraar aan de Groningse Rijksuniversiteit.

ARUBA.

Nieuwe districten op Aruba.

Verschenen is het publicatieblad No. 104, waarin de Gouverneur heeft bepaald, dat de verordening van 18 Maart 1935, houdende de bepalingen over de nieuwe districtverdeling op Aruba, met 1 November 1935 in werking zal treden.

CURAÇAO.

Bekendmakingen.

De heer P. T. S. Krafft, Postdirecteur, is ingaande 26 October 1935 tevens belast met de betrekking van Inspecteur der belastingen tot de terugkeer op Curaçao van den titularis.

Aan Mej. F. S. B. v.d. L. Schotborgh, schrijfster ten kantore van den Koloniaal Ontvanger, is wegens langdurige onafgebroken dienst van ruim zes jaren, twee maanden binnenlands verlof verleend, ingaande 1 November 1935.

Aan den Heer Ds. C. Milet de St. Aubin is ingaande 3 Mei 1936 op grond van het bepaalde bij art. 6 van P.B. 1925 No. 4 drie maanden vrijstelling van dienst om andere redenen dan ziekte verleend, met vergunning die tijd in Europa door te brengen.

In dank ontvangen.

Van de Hollandse Bankunie N.V., het 21e Jaarverslag over het boekjaar 1934-1935.

Nummer 7 van de lopende jaargang van het jeugdtijdschrift Hou en Trouw.

Consul van Cuba.

Bij Koninklijk besluit is de Hr. S. M. L. Maduro hier toegelaten als Consul van de republiek Cuba.

Voor Hollands sprekende katholieken.
De wekelijkse kerkelijke diensten in de stadparochies.

Parochiekerk Pietermaai:
's Zondags:
H.H. Missen: 4½, 6, 7½ (kindermis).
8½ (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 6½.
In de week: H.H. Missen 6, 6½ uur.
Parochiekerk Otrabanda:
's Zondags:
H.H. Missen om 4¼, 7 (kindermis) 8½ (Hoogmis) met Hollandse preek.
Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6, 6½ uur.
Lof: 's Avonds 7 uur.

Isia kerk:
's Zondags:
H.H. Missen om 5 uur en kwart voor 8 (met Hollandse preek)
Biechthoren — Zaterdag 4-6 uur.
Parochiekerk San Mateo:
's Zondags:
H.H. Missen 4¼, 7 (Kindermis), 9 uur (Hoogmis).
Lof: 's Avonds 7 uur.

In de week: H.H. Missen 6, 6½ uur.
In de 3 parochies bestaat er gelegenheid om te biechten:
Iedere morgen na de H.H. Missen en iedere avond om 6¼.
's Zaterdags de gehele morgen en na de middag van 4—6; en 's avonds van 6½—8½.

Vrijdag feestdag van Allerheiligen; de H.H. Missen als op Zondag.
Zaterdag Allerzielen van 5 uur af H.H. Missen. 7 uur gezongen H. Mis.
Gelegenheid tot het verdienen van de aflaat Toties quoties.

Zuster M. Constantia. †

Juist op haar verjaardag in de leeftijd van 49 jaar overleed Zaterdagmorgen in het hospitaal de Eerw. Zuster Constancia, sinds November 1919 werkzaam op Curaçao.

Haar dood is voor het Hospitaal een zeer groot verlies, daar zij als hoofd van een der afdelingen in het ziekenhuis met heel bijzondere talenten was begiftigd in het verzorgen der zieken. Nooit was haar iets te veel, geen werk haar te zwaar, geen zorgen te groot in het belang der zieken.

Dankbaar waren deze ook, zoals bleek uit de grote toeloop van oud-patienten uit alle standen en gezindten, die bij haar begrafenis tegenwoordig waren en waarvan velen de lijkbaar met kransen en bloemen hadden overladen.

Onze deelneming aan Zusters en familie.

De ambulance naar Abessynië.

De inzameling hiervoor is op Curaçao een groot succes geweest, zoals ook wel verwacht was. De verzameling is thans opgelopen tot bijna f 4000.

Onder de telegrammen van deze week vonden we een mededeling van het Ned. Rode Kruis, dat het thans vrijwel zeker is dat een Ambulance naar Abessinië zal worden uitgezonden.

Hoewel het totaal benodigde bedrag nog niet bijeen is, heeft men voldoende vooruitzichten om met de voorbereidingen voort te gaan. Men veronderstelt echter wel dat de omvang van de ambulance kleiner zal zijn dan volgens de oorspronkelijke opzet bedoeld was.

Het bestuur hoopt, indien de baten als tot nu toe bijeen vloeien, de ambulance over drie weken te kunnen uitzenden.

Het reisplan staat echter nog niet met zekerheid vast en hangt af van de strijd.

We vinden in de Nederlandse bladen de vraag beantwoord!

Wat is er voor een ambulance nodig? Dat is een vraag, waarop het antwoord voor menigen verrassend zal zijn. Met enige doktoren, verpleegsters en verbandmiddelen is men er niet. Ambulances, die in oorlogsgebieden moeten werken, moeten er op ingericht zijn, dat zij weinig hulp van buiten kunnen krijgen, dus zo goed als geheel op zichzelf zijn aangewezen.

Voor alles is de persoon van den leider natuurlijk van groot gewicht.

Dan moeten er enige bekwaame chirurgen aan de ambulance verbonden worden, benevens een aantal andere medici. Dan moeten er circa 15 verpleegsters mede, 1 of 2 administrateurs en een kok.

De mensen bieden de minste moeilijkheden. Tal van aanbiedingen zijn bij het Rode Kruis ingekomen van personen, die zich voor het ambulancewerk beschikbaar willen stellen. Er zijn echter vele voorwaarden, waaraan voldaan moet worden, o.a. een strenge medische keuring en tot een keuze is het hoofdbestuur nog niet gekomen. De grondslag is natuurlijk, dat het liefdewerk moet zijn. Niemand ontvangt dan ook voor zijn arbeid salaris.

Is de keuze van personen uiteraard zeer belangrijk, van niet minder gewicht is de outillage van de ambulance. Echter beschikt het Rode Kruis over kostbare gegevens van vroegere werkzaamheden. Want reeds in de Boerenoorlog heeft het Rode Kruis een ambulance uitgezonden en in de Balkanoorlog zelfs drie, onder leiding van dr. Biersen de Haan. Uit de rapporten van dr. Biersen de Haan kan de leider van deze ambulance kostbare aanwijzingen putten voor de inrichting en alles wat daarmee samenhangt.

In de eerste plaats moet er natuurlijk een complete operatiekamer zijn, dan de verdere medische instrumenten, verpleegartikelen, verbandmiddelen, een Röntgentoestel, een laboratorium, een

apotheek, kantoorbehoeften voor de administratie, gereedschappen, een keuken-inrichting, linnengoed en voedingsmiddelen. Dit zijn slechts de hoofdgroepen van de benodigdheden.

Hier speelt natuurlijk het geld een grote rol. Over eigen middelen kon het Nederlandse Rode Kruis voor dit doel niet beschikken. Daarom deed het een krachtig beroep op het publiek om een bijdrage te zenden, en met succes.

Toeristenverkeer op Curaçao.

Van Gouvernementszijde ontvingen wij het onderstaande ter publicatie:

Toen bekend werd, dat in het komende toeristenseizoen verschillende schepen, welke tot dusver Curaçao aandedden, de haven niet zouden aandoen, heeft het Gouvernement zich gewend tot den Consul Generaal der Nederlanden in New York met verzoek inlichtingen in te winnen naar de oorzaak van het wegblijven dier schepen bij de betrokken Directies en er op aan te dringen, dat indien enigszins mogelijk Curaçao alsnog weder in het vaarplan wordt opgenomen.

Van den heer Montijn werd de volgende mededeling ontvangen.

De Holland-Amerika Lijn heeft mij doen weten, dat het S.S. „Volendam” op 20 October a.s. Curaçao zal aandoen en dat zij thans overweegt, dit schip nog twee pleziereizen in de maand November te laten maken, in welk geval Curaçao bij beide reizen als aanleghaven zal worden opgenomen. Voorts zal het S.S. „Statendam” in de maanden December en Januari aangaande drie reizen naar West-Indië maken en op ieder daarvan Curaçao aandoen. Verdere plannen van de Holland-Amerika Lijn zijn op dit ogenblik nog niet bekend.

De Duitse lijnen zijn, naar van het „Cruise Department” van hun gezamenlijk kantoor alhier werd vernomen, voornemens het ss. „Reliance” een tocht rondom de wereld te doen maken in welk geval Curaçao evenmin als in de vorige jaren bij dergelijke reizen het geval was, zal worden aangedaan. Het ss. „Columbus” zal wellicht in Duitsland worden opgeleid. Het ss. „Bremen” zal een vierdaagse reis maken niet zuidelijker dan de Bahama eilanden. Men overweegt voorts een pleziereis met het ss. „New York” of een der zusterschepen van de Hamburg-Amerika Lijn in de tweede helft van Januari 1936 naar West-Indië en Venezuela, waarbij Willemstad zal worden bezocht.

De verenigde Italiaanse lijnen hebben het plan, niet meer dan één tocht naar West-Indië, Venezuela en Panama te doen maken met het ss. „Vulcania”, dat St. Thomas, La Guaira, Cristobal en Havana zal aanlopen. Van Italiaanse zijde werd uiteengezet, dat Curaçao in dit reisplan was overgeslagen, omdat voor genoemde tocht niet veel tijd beschikbaar is, en dat een andere aanloophaven onmogelijk alsnog ware in te lassen.

Men verzekerde, dat Curaçao later wederom op het program zou worden geplaatst.

De Franse lijnen, welke met het ss. „Champlain” één en met de „Lafayette” 2 reizen naar West-Indië, Venezuela en Panama zal doen uitvoeren, heeft doen weten, dat de enige reden, waarom Curaçao niet zal worden aangelopen, is dat men aan het publiek iets anders wil aanbieden. Men wil enige variatie brengen, zodat enkele havens moeten komen te vervallen. Genoemde maatschappij heeft ditmaal Cartagena als aanleghaven uitgekozen. Zij vindt geen bijzondere aanleiding om Curaçao te bezoeken, doch heeft evenmin redenen om Curaçao te mijden. De lage prijs van stookolie zou voor deze lijn geen bepaalde attractie zijn voor een bezoek aan genoemd gebiedsdeel. Men kon voorts generlei toezegging doen, of Curaçao later weer eens aangelopen zal worden. Gedurende deze winter zou dat in ieder geval niet geschieden.

De Consul Generaal der Nederlanden te Montreal die zich te dezen aanzien tot de Directie van de Canadian Pacific Railway Company gewend heeft deelde nog het volgende mede:

De „Cruises” van schepen der Canadian Pacific Railway Co. vormen niet vaste diensten zoals de geregelde verbindingen op vaste lijnen. Deze excursies worden ieder jaar opnieuw vastgesteld in verband met behoeften van het toeristenverkeer, beschikbare schepen, etc. Naar het Hoofd van het „Cruises Department” zeide is sedert twee jaren niet meer een grote kruistocht, van de duur van 28 dagen, naar West-Indië ondernomen, doch zijn daarheen slechts kleinere pleziertochten van tien dagen gemaakt, in het vaarplan waarvan, het in dit verband te verafgelegen Curaçao niet kon worden opgenomen.

Deze beperking der route hield verband met vermindering van reiskosten en duur, waarvan tengevolge van de huidige economische crisis, geacht werd behoefte bestaan.

Intussen zijn de reisroutes voor de bedoelde toeristenschepen, welke ook nog niet voor deze kruistochten zijn aangewezen, in het geheel nog niet vastgesteld. De „Duchess of Bedford” vertrekt 18 October a.s. naar Europa en misschien komt de „Empress of Australia” voor West-Indië beschikbaar.

In de loop der besprekingen vond de Consul Generaal gelegenheid te wijzen op de voordelen van het aanlopen van de in alle opzichten zo veilige haven van Willemstad, waarop hem de verzekering werd gegeven, dat geen enkel bezwaar tegen deze haven bestaat. Hij heeft ook niet nagelaten de aandacht te vestigen op het belang van Curaçao van het behoud van dit verkeer en hem is gaarne

de toezegging gedaan, dat bij de aanstande vaststelling der excursies met een ander rekening zal worden gehouden.

Een luchtpostbus aan het kantoor van de fa. Maduro.

In navolging van de luchtvaartpassagekantoren in Nederland en elders, is aan de gevel van het kantoorgebouw van de fa. Maduro op het De Ruyterplein thans een brievenbus aangebracht, uitsluitend bestemd voor de luchtpost naar Aruba. De bus zal worden gelicht 50 minuten voor het vertrek van elk vliegtuig naar Aruba. Vooral voor degenen, die nog post wensen mee te geven met het vliegtuig van Maandagmorgen is dit een groot gerief, daar men Zondagavonds of zelfs Maandagmorgens tot 7 u. 10 zijn brieven voor Aruba daarin kan werpen.

De lichtingstijden zijn Maandags om 7 u. 10 v.m. en 2.50 n.m., Woensdags en Vrijdags om 9 u. 10 v.m. en Zaterdags om 1 u. 40 n.m.

Partido Liberal Popular.

We ontvingen van bovenstaande partij volgend bericht, dat in de vergadering gehouden op 13 October 1935 de volgende leden werden gekozen om deel uit te maken van het voorlopige Bestuur van de Partij, en dat in de Bestuursvergadering, welke op 22 October 1935 heeft plaats gehad, de functies als volgt werden verdeeld:

H. G. Suarez Jz. Voorzitter.
C. W. H. Rojer Hueck Ondervoorzitter.
A. G. Vos, Secretaris.
E. Noordhof, Penningmeester.
E. C. Knibbelaar, G. Santine en A. Gorsira, Commissarissen.

Uitslag aanbesteding.

Bij de op de 23ste October 1935 gehouden aanbesteding voor het bouwen van een Hoofdbureau van Politie met bijkomende werken aan het Wilhelmplein op Cur. werd ingeschreven als volgt:

Namen:
Giovanni Pizzio f 46.800 ¹⁾ f 46.000 ²⁾
N.V. tot Aanneeming van Werken voorheen J. H. Nederhorst f 47.000 f 47.500
¹⁾ Bij gebruikmaking Nederlandse Portland cement aangevoerd per Nederlands schip.
²⁾ Bij gebruikmaking van Portlandcement van willekeurige oorsprong.

De Afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis biedt steun aan Haiti.

Het Bestuur van de Afd. Curaçao van het Ned. Rode Kruis deelt ons mede, dat het in verband met de door de orkaan aangerichte schade in Haiti, aan de Haitiaanse consul generaal alhier, de WelEdel Gestr. Heer E. C. Martijn zijn diensten heeft aangeboden, voor eventuele hulpverlening.

De heer Martijn heeft zich telegrafisch met de regering te Haiti in verbinding gesteld, om te vragen in welke vorm zij, de door de afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis aangeboden steun wenst te aanvaarden.

Uit Haiti werd later bericht ontvangen, dat men daar zeer tevreden was met hulpverlening in het zenden een som gelds.

Piscaderabaai.

Naar we vernamen, zal het restaurant Piscaderabaai, overgaan in handen van Henderson.

De rifuw zal worden verbeterd en zo ver verlengd dat deze doorgetrokken wordt naar bedoeld restaurant.

Wie zal dat betalen?

Hebben toeristen behoefte aan een cabaret?

De Kamer van Koophandel houdt zich nog steeds bezig met het tourisme op Curaçao.

Naar verschillende Stoomvaartmaatschappijen, reisbureaux en consuls werden brieven geschreven om informaties. Verschillende brieven zijn reeds binnen gekomen, ook met mededelingen van schepen die ons eiland zullen aandoen, waarvan we de vorige week reeds melding maakten en ook weder in dit blad.

Dat er bezwaren zijn, van dit gebiedsdeel uitgaande, om Curaçao aan te doen, lezen we nergens, ook niet dat er behoefte bestaan zou aan een cabaret.

Het Rode Kruis en de ambulance naar Abessinië.

De Voorzitter van de afdeling Curaçao van de Nederlandse Vereniging het Rode Kruis mocht Vrijdag 11. van het hoofdbestuur uit Nederland 't volgende telegram ontvangen:

Gorsira — Voorzitter afdeling Roode Kruis Curaçao

Uw telegram elf dezer Hoofdbestuur dankt vol waardeering afdeeling Curaçao voor schoone gift.

Roode Kruis.

Examens.

Bij het afnemen van het examen ste nografie in de Nederlandse Taal door de R. K. Bond „St. Genesius” slaagden de volgende leerlingen van de R. K. Meisjesschool te Pietermaai:

Frida van Kwartel, Elisabeth van Kwartel, Olga Palm, Adelfa Willems, Edua Willems, Elba Nahr en Myrtha v. Meerten.

Internationale tenniswedstrijden.

R. Yanez—H. Hoyer 3—6, 2—6, 3—6.
R. Diaz—O. Salas 6—4, 6—3, 6—3.
De Roxy-beker werd met 3—2 door onze gasten gewonnen.

Welkom.

Met het ss. Costa Rica arriveren hier Zondag Mgr. Verriet met 4 Zusters van Rosendaal, waaronder een assistente van de Algemene Overste, die op visitatie komt.

Verder bevindt zich in dit gezelschap 4 Zusters van Schijndel, waaronder de Algemene Overste met assistente, 5 Zusters voor het ziekenhuis alhier, twee fraters en een nieuwe missionaris, Pater Athanasius Volk.
Aan allen ons bijzonder welkom.

KRO O PHOHI-UITZENDING
op Zondag, 3 November 1935 van 15.30—16.30 uur A.W.T. op golfrechten 16.88 en 19.71 M.

1. Mars.
2. Wat in Nederland verscheen door Anton van Duinkerken.
3. a. Abschied der Gladiatoren, Mars, H. L. Blankenburg,
b. Stephanie-Gavotte, A. Czibulka,
c. Rusticarella, Dom, Cortipassi, door het K.R.O.Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud.
4. De Wereld in Vogelvlucht door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. a. Ouverture Banditenstreich, Fr. v. Suppé,
b. Viljalid uit „Die lustige Witwe”, F. Lehar,
c. Im D-Zug, Galop, Fr. v. Blon, door het K.R.O.-Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud.

Regenval.

De regenmeter van het St. Thomas-College gaf gedurende de maand October een regenval aan van 138.3 mm.
In de nacht van 30 op 31 October was de regenval 42.4 mm.

Koloniale Raad.

In de vergadering van Dinsdag 11. werden zonder hoofdelijke stemming aangenomen de ontwerpverordening tot wijziging van de Curaçaose begroting 1934, alsmede de ontwerpverordening tot wijziging en aanvulling van de vergunningsverordening 1908.

De filmrecensies van de Beurs- & Nieuwsberichten.

Wij achten het onze plicht althans de Katholieke lezers van de Beurs- en Nieuwsberichten ernstig te waarschuwen tegen de filmrecensies welke geregeld in de Beurs- & Nieuwsberichten gegeven worden.

Zo wordt deze week een gunstige recensie gegeven van de film „The Life of Vergie Winters”, een film die door de Amerikaanse Katholieken wordt geboycot, omdat ze is afgekeurd door het Council legion of decency, wat toch werkelijk niet al te preuts optreedt.

Een recensent die durft te schrijven zich „bij een dergelijke film meer thuis te voelen” dan bij andere films, geeft hierdoor een getuigenis, voor ons Katholieken niet de man te kunnen zijn om films naar hun zedelijk gehalte te kunnen beoordelen.

Surinaamse ambachtslieden naar Curaçao.

Volgens de Surinaamse bladen zijn met de laatste 2 boten 35 smeden en andere ambachtslieden naar Curaçao vertrokken. Zij zijn aangenomen door de Curaçaose Petroleum Maatschappij.

Het zal gelukkig niet lang meer duren of Curaçao zal dank zij de ambachtsschool in de toekomst zelf voldoende arbeiders kunnen leveren. Grotere uitbreiding van de school staat dan ook voor het nieuwe jaar weer op het program.

Geridderden in de Majella-stichting te Suriname.

Vorige week hebben we melding gemaakt van de onderscheidingen bij gelegenheid van het 40 jarig bestaan van de Katholieke Melaatseninrichting aldaar.

Thans vernemen we nog over de geridderden de volgende bijzonderheden.

Ridder O.N. Zuster M. Theresia, sedert 22 jaar zelf slachtoffer der ziekte. Zilveren eremedaille O. N. Lodewijk Val, die van alle verpleegden het langst in de Stichting vertoefte.

Geen oorlogsmateriaal naar Italië.

In het publicatieblad 106 is opgenomen het Koninkl. besluit van 16 October 1935 tot vaststelling van een verbod van uitvoer van oorlogsmateriaal naar Italië en zijn bezittingen.

Politieberichten.

Aangifte werd gedaan van verduistering van f 51.— De persoon van M. die te dier zake werd aangehouden, ontkennde de verduistering te hebben gepleegd. Proces-verbaal wordt tegen hem opgemaakt.

Een drietal aangiften van mishandeling werden gedaan, welke door de politie onderzocht werden.

Aangifte werd gedaan van ergerlijke dierenmishandeling, gepleegd door een zekeren K. die twee geiten met een stok had doodgeslagen, terwijl hij een derde geit ernstig had verwond.
Proces-verbaal terzake opzettelijke vernieling is tegen hem opgemaakt.

Aangifte werd gedaan van diefstal door middel van insluiping, waarbij een gulden alsmede een doosje sigaretten werd onttreemd. Een onderzoek naar den dader wordt ingesteld.

In de week van 21 op 28 October 1935 zijn 8 personen ingesloten terzake openbare dronkenschap.

Van een geval van mishandeling werd aangifte gedaan.

Op de weg om het Schottegat is de paardrijder J. door een hem inhalende auto overreden. Zowel ruiter als paard bekwaam hierbij licht letsel. De auto daarentegen werd zwaar beschadigd. De politie onderzoekt de zaak.

Aangifte werd gedaan door de persoon E. die verklaarde door een auto te zijn aangerezen, terwijl hij op zijn rijwiel reed.

In een zaak alhier heeft men door middel van verbrekking een bedrag aan geld onttreemd. De politie onderzoekt deze zaak en spoort naar de onbekende daders.

Alsnog werd aangifte gedaan van diefstal, vermoedelijk gepleegd door middel van valse sleutels, van een bedrag aan geld, ten nadele van een werkmán, uit een der kampementen der C.P.I.M.

Door den 59-jarigen E. is aangifte gedaan dat de Kapitein varende op een hem toebehorende bark een gedeelte van de opbrengst van de gevangens vis, niet aan hem heeft afgedragen, waarna de kapitein het schip heeft verlaten, waarom hij vermoedt dat zijn geld verduisterd is.

Nabij Cas Chiquito is de autobus 387-C bestuurd door den 34-jarigen W. op de de ter plaatse stilstaande autobus 1039-C gereden. Beide motorrijtuigen werden hierdoor ernstig beschadigd. De bestuur-

Rectificatie.

Bij vergissing heeft de Union van Donderdag 11. bij het plaatsen van een communiqué der Partido Liberal Popular het woord „Popular” vervangen door „Catolico”.

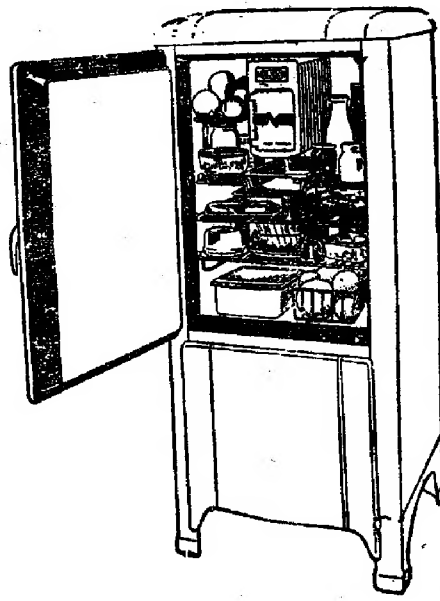
Na hetgeen wij den laatsten tijd over deze partij publiceerden, begrijpt eenieder dat het woord „Catolico” niets te maken heeft met deze partij.

REDACTIE UNION.

De Commandant der Militaire Politietroepen maakt bekend, dat de Hoofdwacht der Politie telegrafisch is aangesloten onder nummer 513.

Genoemde Hoofdwacht is tevens aangesloten onder nummer 500 welk nummer echter uitsluitend bestemd is voor alarmering in geval van brand.

Kelvinator

Een dringende vereischte in de Tropen is een KELVINATOR IJSKAST te koop.

Bezoekt onze zaak en bezichtigt de Nieuwe Modellen, welke vanaf Fls. 175,— verkrijgbaar zijn.

Gemakkelijke maandelijksche betaling-condities.

PALAIS ROYAL - Heerenstraat 23 - CURAÇAO.
S. N. ECURY - ORANJESTAD - ARUBA.

Voor Service hebben wij een bevoegden, ervaren mechanici in dienst.

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 28 Oct. tot en met 3 November.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstootelijk en geschikt voor publiek vermaak.

In Cinelandia.

Clive of India.
Witching Hour.

Roxy.

Hell's cat.

In Hollywood.

Mystery Women.
Lovetime.

B. Onderstaande Films bevatten geestes de aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aan bevelen.

In Cinelandia.

Down to their last yacht.
Love me forever.

Roxy.

Ladies should listen.

In Hollywood.

Stingaree.
Enter Madame.
Forsaking all others.
Vier Mullers.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

der van autobus 387-C bekwaam hierbij vleeswonden aan lip en rechterknie en klaagde tevens over pijn in de borst. Hij is ter observatie in het St. Elisabeths-hospitaal opgenomen. De bestuurder van de andere autobus kwam met de schrik vrij. De politie onderzoekt wie schuld aan de aanrijding treft.

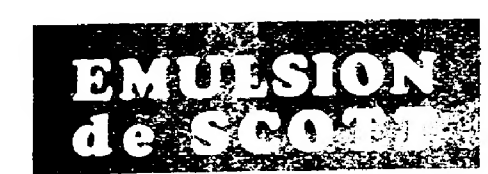
Neem alle-dag LAKEROL
Dat verfriskt en verkwikt ook!

Adverteer steeds in de „Amigoe di Curaçao”, 't meest gelezen blad in de hogere kringen.

Beste tijd
den
HOEST

Vóór er iets erg is
ken gebeuren, ver-
sterk uw longen — en
versterk den weer-
stand van uw gestel
door het gebruik van

Broedeieren.

ALLE SOORTEN
**HOLLANDS
PLUIMVEEVOEDER.**

HENDRIKSTEEG 16
en bij
W. Maat
„CASA HOLANDESA”, Oranjestad.

JOHNNIE WALKER

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. CURIEL & SONS
Agenten.

VALET

Un juego
VALET completo — máquina y
asentador — cuesta mucho
menos que una máquina de
afeitar y un afilador
ordinarios

**Dood de vliegen
met FLIT
vóór ze
U dooden.**

Exija FLIT
USAR IMITACIONES ES INÚTIL MALGASTO

Heeft U al geproefteert van
onze dagretours
onze weekend-uitstapjes
onze verlaagde vrachttarieven
onze eigen autodienst naar Hato??

Per K.L.M. naar ARUBA, koel en snel, 5 maal per week.

Indicatingen en biljetten bij **S. E. L. MADURO & SONS** en bij **K.N.S.M.**

S. E. L. MADURO & SONS.
Scheepvaart Afdeling.
WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN
Eerstvolgende afvaarten van
CURACAO:

**New Zealand, & Shaw
Savill & Albion Lijnen.**

NAAR: Panama & New Zealand
SS. „TAMAROA” 13—14 Nov.
SS. „REMUERA” 25—26 Dec.
NAAR: Southampton & Londen
SS. „MATAROA” 1—2 Nov.
SS. „REMUERA” 18—19 Nov.

Compañía Trasatlántica
(Spaansche Lijn)

NAAR: Pto. Cabello, La Guaira,
Sto. Domingo, San Juan,
Kanarische Eilanden, Ca-
diz & Barcelona
SS. „JUAN S. ELCANO” 17-18 Nov.

Aluminum Lijn.

NAAR La Guaira
SS. „VESTVANGEN” 9 Dec.
NAAR: La Guaira & Paramaribo
SS. „DALVANGEN” 18 Nov.
NAAR: Mobile & New Orleans
SS. „DALVANGEN” 23 Oct.
SS. „DALVANGEN” 4 Dec.

**De Curaçaosche Voetbal Vereniging
„D. D. V. O.”**

Wijze: *Hoe schillen de Kleuren.*

D.D.V.O. verschijnt weer op het voetbalveld
D.D.V.O. Gij zelf van voorheen.
D.D.V.O. de trots van ons Curaçaosch veld
D.D.V.O. zijn jongens zijn één.
Toont dat gij sportief dus in alles zal zijn
Dat dient toch vooral tot uw eigen welzijn
D.D.V.O. houdt moed in den strijd
D.D.V.O. houdt moed in den strijd.

Toont moed en gij zult in uw spel vooruit gaan
Dan houdt gij het spel op hoog peil
Toont dat gij wilt streven om vooraan te staan
En streven altijd tot ons heil.
Wees dapper in 't strijden en altijd sportief
Gehoorzaamt de wetten van onze archief
D.D.V.O. wij strijden voor uw bestaan
Houdt altijd Uw naam bovenaan.

Als eens mocht gebeuren wat altijd geschied
Een slag, jongens treurt daarom niet
Wees vrolijk en blijft geen seconde verdriet
Laat klinken van harte ons lied
En zingt samen blijde als uit eene stuk
Nou draal niet, verbeugt U er komt nog geluk
Tracht dat gij in dit of in d'andere seizoen
Zult krijgen de Kroon van Kampioen.

Steunt het Apostolaat ter Zee.

OPROEPING.

Vreemdelingen, nog in het bezit zijnde van de-
posito-reçu's (witte), wordt hierbij kennis ge-
geven, dat deze vóór 1 December 1935 moeten wor-
den omgewisseld tegen groene kaarten.

Dit kan geschieden elken werkdag tusschen
8-12 uur voormiddag en 1.30--4.30 uur namiddag (be-
halve des Zaterdagmiddags) op het Bureau van
den Vreemdelingen-Dienst, Hoofdbureau van Politie.

Foreigners, being in the possession of a WHITE
deposit-receipt are notified hereby, that mentioned
receipt must be exchanged for a GREEN deposit
card, before December 1. 1935.

This can be done on every workday from
8-12 a. m. and 1.30--4.30 p. m. (except on Satur-
day in the afternoon) at the Immigration Office,
Police Head Quarters.

Los extranjeros que están todavía en la pose-
sion de un recibo BLANCO de deposito quedan avi-
sados por esta que el recibo mencionado debe ser
cambiado por una tarjeta VERDE de deposito, an-
tes del 1o. de Diciembre, la que puede suceder to-
dos los días de trabajo desde las 8-12 a. m. y
1.30--4.30 p. m. (excepto los Sábados por la tarde)
en la Oficina de la Emigracion, Cuartel General
de la Policía.

Curaçao, 19 October 1935.
De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie in Curaçao,

2-3

1934

Oranje-Blanje-Bleu of Rood-
Wit-Blauw is nog in onze dagen
een strijdvrage. Eensgezind ge-
tuigt men echter sinds 1575
voor één nationalen drank:

BOLS 1575

ELKEN DAG ÉÉN GLAASJE.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

XIth Olympiad
1936.
Berlin.
(Germany)

Next sailings from CURACAO:
To EUROPE, via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and
Barbados:

MS. PATRICIA	Nov. 3
MS. „CARIBIA”	Nov. 16
MS. „PHRYGIA”	Dec. 2
MS. „CORDILLERA”	Dec. 14

To CENTRAL AMERICA (Pto Colombia, Cartagena, Cris-
tobal, Pto. Limon, Pto. Limon, Pto. Barrilos):

SS. „FEODOSIA”	Nov. 22
MS. „PALATIA”	Nov. 26
MS. „CORDILLERA”	Nov. 28

To MARACAIBO:

SS. „SYRA”	Dec. 19
------------	---------

SS. „ALEMANIA” in connection with our transatlantic
steamers.

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO., Curaçao, Tel. 106.
ARUBA TRADING CO., Aruba.

Wilt gij dat uw zaak vooruit gaat,
adverteer steeds in de Amigoe.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ N.V.
Afvaarten van Curaçao:

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Kingston en Pto.
Limon:

* Gaat niet naar Kingston.

* SS. „Costa Rica”	4 November
SS. „Simon Bolivar”	18 November
* SS. „Crijnsen”	4 December

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre,
Amsterdam en Hamburg:

SS. „Venezuela”	7 November
SS. „Costa Rica”	21 November
MS. „Simon Bolivar”	5 December

Naar Port au Prince en New-York:

SS. „Stuyvesant”	4 November
SS. „Cottica”	18 November

Naar Pto Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Tri-
nidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

SS. „Oranje Nassau”	3 November
SS. „Stuyvesant”	24 November

Naar Pto. Cabello en New York:

SS. „Luna”	8 November
SS. „Medea”	15 November

Naar La Guaira (direct):

SS. „El Libertador”	13 November
SS. „El Libertador”	27 November

Naar Cristobal en Zuid Pacific Kust:

SS. „Boskoop”	13 November
SS. „Alkmaar”	4 December

Direct naar Liverpool en Rotterdam:

SS. „Bodegraven”	4 November
SS. „Bennekom”	30 November

Naar Sto. Domingo, N. Domingo en N. Haiti:

SS. „Midas”	8 November
-------------	------------

Naar Atlant. Col., Z. Haiti en Z. Domingo:

SS. „Atlas”	8 November
-------------	------------

Naar Maracaibo via Aruba:

SS. „El Libertador”	Maandag	4 November	2 p.m.
SS. „Medea”	Donderdag	7 November	2 p.m.
SS. „El Libertador”	Donderdag	7 November	5 p.m.
SS. „El Libertador”	Maandag	11 November	11 a.m.

Naar Bonaire, St. Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

SS. „Baralt”	9 November
--------------	------------

SPORT-RUBRIEK.

Officiële Mededelingen

VAN

"De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag, 26 October.

B-klasse: M.S.V. II—SHERPENHEUVEL 0—9
Oefenwedstrijd: Bondseltallen A—B 1—1

STAND COMPETITIE-WEDSTRIJDEN.

Zondag, 26 October.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Punten tegen	Gem.
JONG-HOLLAND	9	6	2	1	17	6	1.56
BISMARCK	9	6	2	1	14	7	1.56
VOLHARDING	9	6	1	2	12	5	1.44
R.C.C.	8	4	2	2	12	9	1.25
AJAX	9	2	5	2	5	7	1.00
HERCULES	8	2	3	3	5	10	0.88
M.S.V.	9	3	1	5	14	17	0.78
TRAPPERS	9	2	1	6	6	7	0.56
TRANSVAAL	9	1	2	6	7	12	0.44
ASIENTO	7	1	1	5	4	16	0.43

B-klasse:

SHERPENHEUVEL	7	6	1	0	26	2	1.86
BISMARCK II	6	4	1	1	11	5	1.50
VOLHARDING II	7	5	0	2	10	4	1.43
JONG-HOLLAND II	9	4	3	2	18	6	1.22
HERCULES II	9	5	1	3	10	11	1.22
ASIENTO II	4	2	0	2	4	4	1.00
R.C.C. II	7	3	2	2	16	12	1.14
TRAPPERS II	7	2	2	3	9	10	0.86
M.S.V. II	7	2	1	4	9	23	0.71
ATLETICO	10	3	1	6	11	11	0.70
AJAX II	9	2	0	7	7	21	0.44
TRANSVAAL II	8	1	0	7	7	29	0.25

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag, 3 November.

MUNDO NOBO:	DE HOOP:
JONG-HOLLAND II—R.C.C. II	M.S.V.—TRAPPERS
Aanvang 3.15 precies.	Aanvang 4.30 precies.
ASIENTO—HERCULES	
Aanvang 4.30 precies.	

SHERPENHEUVEL:
SHERPENHEUVEL—BISMARCK II

Zondag, 10 November.

MUNDO NOBO:	DE HOOP:
ATLETICO—TRAPPERS II	HERCULES—TRANSVAAL
Aanvang 4.30 precies	Aanvang 3.15 precies.
BISMARCK—VOLHARDING	
Aanvang 4.30 precies	
RIO CANARIO:	
ASIENTO—R.C.C.	

Zondag, 17 November.

MUNDO NOBO:	DE HOOP:
HERCULES—TRAPPERS	VOLHARDING II—R.C.C. II
Aanvang 3.15 precies.	Aanvang 3.15 precies.
JONG-HOLLAND—M.S.V.	AJAX—BISMARCK
Aanvang 4.30 precies.	Aanvang 4.30 precies.
RIO CANARIO:	
ASIENTO II—AJAX II	

HET BESTUUR.

SPORT IN NEDERLAND.

Voetbal. Competitiewedstrijden.

R.C.H.—ADO	2—0	P.E.C.—Go Ahead	1—1
Hermes—Sparta	0—1	daarna wegens slechte weersomstandigheden gestaakt.	
V.S.V.—Ajax	4—2		
Haarlem—H.B.S.	3—4	N.A.C.—P.S.V.	1—1
K.F.C.—Xerxes	3—3	Eindhoven—Bleyerheide	6—1
Feyenoord—D.H.C.	3—3	Noad—Roermond	7—0
V.U.C.—Stormvogels	3—4	M.V.V.—Longa	2—2
Blauw-wit—Z.F.C.	1—1	Be Quick—G.V.A.V.	5—4
D.W.S.—D.F.C.	1—2	Achilles—Velocitas	1—2
Enschede boys—Heracles	1—5	Leeuwarden—Veendam	1—3
AGOVV—Z.A.C.	2—1	H.S.C.—Friesland	5—0

Schaken: De elfde partij tussen Euwe en Aljechin werd remise.

B. & N.b.

Feuilleton.

De Vermoorde vermoord

Detectiveroman door S. A. Steeman.

(2)

— „Allo!... Politie?... Hier: villa „Bicolore", Acacialaan... D'r is... hier 'n moord gebeurd!... dat wil zeggen: waarschijnlijk 'n moord!..."

'n Zware stem aan de andere kant vroeg:

— „Met wie spreek ik?"

— „De gezelschapsjuffrouw"

— „En het slachtoffer?"

— „Is mevrouw Rouvet, m'n meesters?"

— „Is ze dood?"

— „Ik geloof het... ja, ze is dood!"

Even hield de jonge vrouw de hoorn nog vast, luisterde nog eens... toen belde ze af. Ze ging naar beneden in een stoel 'n sigaret roken.

Na 'n kwartiertje werd er gebeld!... de Commissaris van politie!

— „Wilt u me maar volgen?" 'i ze vriendelijk, „ik zal u naar boven brengen", en ze ging hem vóór.

De commissaris zag dat het 'n slanke,

mooie vrouw was; ze had 'n licht groen kleed aan dat eng sloot, en aldus haar mooie vormen nog beter deed uitkomen.

De man der wet nam z'n potlood en 'n notitieboekje.

— „Hebt u zelf me opgebeld?" vroeg hij, en schreef.

— „Ja," antwoordde ze.

— „Naam?"

— „Clemence Byl... B-y-l!... En uw naam?"

Hij schrok ervan en de punt van z'n potlood schoot door het papier.

— „Commissaris van Politie Kramkinel", zei hij stijf.

— „Volg me maar", zei ze, en ging met hem de trappen op.

Aan de deur der slaapkamer van Mevr. Rouvet bleef ze staan en deed 'n wijzend gebaar met haar hand.

— „Daar."

De man ging binnen tot bij het venster en knielde naast het lichaam op de grond.

— „Hebt u de dokter geroepen?" vroeg hij.

— „Daar heb ik niet aan gedacht", zei ze, „er is trouwens toch niets meer aan te doen."

— „Ge moet altijd 'n dokter roepen", zeide hij streng, en drukte op „altijd". Is er hier nog een ander telefoontoestel?"

— „Beneden".

De commissaris stond op en ging de kamer uit; aan de deur hield hij stil en dacht 'n ogenblik na.

— „Wanneer zijt ge hier in de kamer gekomen?" vroeg hij „en was de deur toen open of dicht?"

— „Half open", zei ze; „maar dat verwonderde me, daar Mevr. heel de namiddag uit is geweest en ik haar niet heb horen binnenkomen. Ik had maar eventjes aan de deur te duwen om het lichaam te zien liggen?"

— „Hoe laat was het toen?"

— „Toen ik u opbelde, was het juist zeven uur!"

— „Hebt u iets aangeraakt?" vroeg hij nog, en noteerde zorgvuldig de antwoorden.

— „Natuurlijk niet. Ik heb er me alleen maar van verzekerd dat Mevr. dood was."

— „Goed. Het parket is verwittigd!"

Hij ging naar de trap. „Ik moet nog zien waar de andere telefoon hangt," zei hij en samen gingen ze weer beneden.

Clemence wees het hem, en ging weer in haar stoel zitten in de hall; ze deed haar ogen toe, en dacht na. Het gerinkel der elektrische bel schrikte haar wakker; ze ging naar de deur en opende: het parket; Mr. Bure, rechter van

instructie; Mr. Hicklet, griffier; Mr. Mental, dokter; de substituut van den procureur, 'n paar fotografen en politie-inspecteurs.

— „Waar is het?" vroeg Bure aan de commissaris.

— „Kom maar mee", zeide deze en ging de anderen vóór.

— „Waaraan moet de dood toegeschreven worden?" vroeg Bure.

— „Wellicht aan 'n val", antwoordde Kramkinel, „het lichaam draagt een grote wond aan de rechterslaap, en naast het lijk ligt 'n omvergeworpen tafeltje".

Clemence Byl stond op de eerste trede van de trap, en speelde met 'n zilveren sigarettenkoker.

Mr. Bure groette haar en vroeg:

— „U waart het, juffrouw, die opbelde?"

Ze knikte ja.

— „Mevr. Rouvet was nog jong, niet?"

— „Drie en dertig". — Haar stem was koel... onverschillig,

— „Gehuwd?"

— „Weduwe, mijnheer."

— „Kinderen?"

— „Eén; 'n jongetje van 8 jaren oud, Jacques."

— „Wilt u ons volgen, juffrouw... ons vóórgaan liever," verbeterde hij.

sha mannen en vrouwen zelden of nooit afwijken van het pad der deugd, of de plichtige wet van de decaloog overschrijden."

Hij vond hen in de rivier badend vóór de Sabbath, stoer in het Mozaïsche geloof, moreel, hardwerkend, en weigerend rauw vlees te eten. Toen hij met hen sprak over godsdienstige boeken, antwoordden zij: „Wij hebben Mozes en David". En toen hij hun vertelde van Christus, heette het: „Wij houden van de wet."

Toen het jodendom hoorde van zijn zwarte broeders en de weerstand, die zij boden aan het Christendom, werd zijn belangstelling gaande gemaakt. In 1867 werd Joseph Halévy een bekend Oriëntalist door de Alliance Israélite van Parijs naar Abessynië gezonden om een onderzoek in te stellen. Zijn werk werd later overgenomen door zijn leerling Jacques Faitlovitch, een Poolse Jood, die door baron Edmond de Rothschild gezonden werd.

Faitlovitch keerde van zijn eerste expeditie terug met twee falasha jongemannen en de volgende boodschap:

„Lof den Heer, God van Israël. Brief uit Abessynië gezonden door Israëlieten, falashas genaamd, opdat hij (de brief) moge gaan tot onze broeders in joodse gemeenschappen en de grote schriftgeleerden van Jeruzalem, zowel als naar het land der Franken. Vrede! Vrede! Hoe maakt gij het? Wij verkeren in staat van diepe ellende. In de tijd van de koningen Theodoor en John werden pogingen aangewend, ons met geweld te bekoren. Dank zij onze gebeden is er nog een klein aantal van ons overgebleven."

Faitlovitch, die het land drie maal bezocht, schatte het aantal falashas, dat nog overgebleven was, op 50.000.

Zij stonden verstandelijk boven de Abessyniërs, en afschoon op de eerste plaats een landbouwend volk, toonden zij bijzondere bekwaamheid als handwerkers. Zij waren metselaars, looiers, mandenmakers, architecten, smeden en er verrichtten bijna al het bouwwerk in het land — ook het bouwen van kerken.

Faitlovitch maakte een reis door Europa, en hield lezingen over hen. In vele plaatsen ook te Londen, werden profalashas comités gesticht, maar na het uitbreken van de oorlog in 1914 hoorde men van deze pogingen niets meer.

Vooruitgang van Polen op economisch gebied

In de laatste weken is de Hr. F. Mensing alhier, benoemd tot consul van Polen.

Van belang is daarom iets te schrijven over bovenstaand onderwerp.

Toen 16 jaren geleden de wapenstilstand aan het Westelijk front een einde maakte aan de bloedigste oorlog in de geschiedenis, kon het Poolse volk na een 150-jarige periode van vreemde heerschappij zijn lot eindelijk weer in eigen handen nemen. Aan de krachtige persoonlijkheid van Jozef Pilsodski, zijn ver vooruitziende staatkundige blik, was het te danken, dat op het ogenblik van de ineenstorting van de centrale mogendheden het grootste gedeelte van Polen reeds bevrijd was van de vreemde bezettingstroepen, en dat met de wederopbouw van de zelfstandige staat onmiddellijk kon worden begonnen. Op dit historisch moment werd Polen voor een taak geplaatst, die aan de vitaliteit, de ondernemingsgeest en de energie van het volk de allerhoogste eisen stelde.

Na een onderbreking van meer dan een eeuw het politieke bestaan onder volkomen gewijzigde omstandigheden opnieuw te beginnen,— dat moet op zich zelf reeds voor ieder volk een buitengewoon moeilijk probleem betekenen. Hoeveel te meer dan voor een volk, dat niet onder de heerschappij van één enkele mogendheid stond, maar onder drie staten was verdeeld, gesplitst dus in drie delen, die kunstmatig waren ingelijfd in politieke en economische organismen van zeer verschillende cultuur en zeer uiteenlopende structuur. Deze drie delen opnieuw tot één staatsorganisme samensmelten, daar waar drie verschillende muntstelsels, drie verschillende wetgevingen, drie verschillende bestuursinrichtingen waren, eenheid te

schepjen, dat zou zelfs in normale tijden een gigantische taak zijn geweest.

Bovendien moet men dat bedenken, dat de wapenstilstand aan het westelijk front Polen nog geen vrede bracht, dat Polen in de eerste jaren van zijn bestaan nog genoodzaakt was zich tegen invasie van de Russische troepen te verdedigen die in de nederlaag der Russen bij Warschau eindigde.

Als een **grotendeels agrarisch** land, dat een van de belangrijkste landbouwproducten is, maar anderzijds **sterk ontwikkelde industrieën** bezit, als een land, dat over buitengewoon **rijke natuurschatten** beschikt en b.v. op het gebied van mijnbouw en metaalindustrie, van hout- en petroleumproductie een vooraanstaande plaats inneemt, als een land, met meer dan 30 miljoen inwoners, en een sterke bevolkingsaanwas, is het tegenwoordige Polen een essentieel onderdeel van het economische organisme van Europa, en zijn betekenis in de economische constellatie van de wereld neemt voortdurend toe.

In de eerste jaren van zijn onafhankelijk bestaan had Polen met **inflatiekoorts** te kampen, die in 1923 haar hoogtepunt bereikte en de economische ontwikkeling van het land sterk belemmerde.

In 1926, door het aan het bewind komen van Pilsodski, werd de Poolse zloty gestabiliseerd, 'n jaar daarna vond een ingrijpende hervorming op het gebied van het Poolse muntwezen plaats en er kwam een grote internationale stabilisatielening tot stand, die aan de creditisolering van Polen een einde maakte. Sindsdien blijft de Poolse munt op constant niveau en Polen behoort tot de weinige landen, die ondanks de tegenwoordige wereldcrisis, de gouden standaard trouw zijn gebleven.

De stabilisatie van het muntwezen oefende een weldadige invloed uit op het economisch leven van het land. Buitenlandse kapitalen begonnen hun weg naar Polen te vinden. Ook voor de **binnenlandse kapitalisatie** werd een gezonde basis geschapen. De deposito's bij de banken en vooral de spaargelden groeiden in een verrassend tempo. Om een enkel voorbeeld te geven, het totale bedrag aan spaargelden, dat in 1925 nauwelijks 100.000.000 Zloty bedroeg, was in 1930 tot 1.200.000.000 gegroeid. In de periode tussen de stabilisatie der valuta en het begin van de tegenwoordige wereldcrisis staat het economisch leven van Polen in het teken van **voortschrijdende consolidatie** en ontwikkeling. Industrie en handel breidden zich uit, het aantal werklozen nam af, de export groeide.

Sommige industrieën breidden zich sterk uit, zoals b.v.:

1. de machine-industrie, anderzijds **ontstonden er nieuwe industrieën**.
2. de **chemische industrie**, die nog in de eerste jaren na de oorlog zo goed als niet in Polen voorkwam. Thans vindt men er twee reusachtige stikstoffsabrikanten, te Corzwó en te Mósicze. De laatste, die in ongewoon snel tempo werd gebouwd, dankt haar ontstaan aan het initiatief van den Poolsen staatspresident Mósicki, die, zoals bekend, een groot geleerde op scheikundig gebied is en zijn belangrijke patenten belangeloos aan de fabriek ter beschikking stelde. De waarde der jaarlijkse productie in de chemische industrie groeide in de jaren 1924—1928 van 250.000.000 tot ruim 650.000.000.
3. De textielindustrie die nieuwe afzetgebieden reeds heeft gevonden. De buitenlandse handel van Polen maakte zich langzaam los van de **bemiddeling** van Duitsland en knoopte **directe betrekkingen** aan met verre Europese en overzeese landen, waarmee Polen vroeger hetzij geen economische relaties onderhield, hetzij slechts door bemiddeling van de Duitse tussenhandel. Ook de handelsbetrekkingen tussen Polen en Holland worden in dit tijdperk steeds nauwer. In dit verband mag mischienen worden opgemerkt, dat Polen en Holland landen zijn, die zich, wat hun productie betreft, uitstekend completeren en dat voor elk van beide landen voor het andere als **transitogebied** grote betekenis heeft. Polen strekt zijn koloniale waarde grotendeel via Neder-

zien kunt. De dood moet ogenblikkelijk zijn ingetreden! Er is trouwens niets dat bewijst dat het 'n moord zou zijn?... Waarschijnlijk een ongeluk..."

De rechter antwoordde niet; er roerde geen spier op zijn gezicht; blijkbaar was hij het niet eens met het besluit van den dokter. De handen op de rug, zonder 'n woord te zeggen, ging hij traag heel de kamer rond en bekeek nauwkeurig ieder meubel en ieder voorwerp.

— „Dus, volgens u, 'n simpele val?" vroeg de substituut aan den dokter.

Deze haalde de schouders op. „Alles wijst daarop," zei hij.

De substituut keek scherp naar Clemence en zei niets meer.

Het schelle witte licht van de elektrische schemerlamp viel recht op het gezicht van de dode; de krans van zwarte krullen zette het witte gezicht als in 'n lijst van ebbenhout; aan de grote wonde in de rechterslaap kleefde gestold bloed.

Een tijdje staarde Bure onbeweeglijk naar 't witte gezicht op de grond en weer zochten zijn ogen daarna Clemence Byl.

— „Aan de telefoon sprak u van moord... Waarom?...?" en z'n blik boorde als 'n stalen priem in de ogen van de gezelschapsjuffrouw.

(Wordt vervolgd.)

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 3 — 9 November 1935.

SS.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Oranje-Nassau	3	New York, P. au Prince	3	A'dam, H'burg via Venezuela en Suriname
Patricia Falcon	3	Pto. Barrios Maracaibo	3	Hamburg La Guaira, San Juan, New York
Tachira Costa Rica	3	New York H'burg, A'dam	3	Aruba, Maracaibo
El Libertador	3	Maracaibo, Aruba	4	P. Limon
H. C. Horn	4	Hamburg	4	Aruba, Maracaibo
Stuyvesant	4	H'burg, A'dam via Suriname Venezuela	4	Cartagena
Bodegraven	4	Costa del Pac., Cristobal	4	P. au Prince, New York
Flandre Baralt	4	Cristobal	4	L'pool, R'dam, A'dam H'burg
	5	St. Kitts, St. Eustatius, S. ba, St. Maarten, Bonaire	4	Le Havre - Curaçao
Venezuela El Libertador	7	P. Limon	7	A'dam, H'burg
Medea	7	Maracaibo, Aruba	7	Aruba, Maracaibo
Luna	7	New York	7	Aruba, Maracaibo
H. C. Horn	8	Maracaibo	8	P. Cabello, New York
Bodegraven	9	Cartagena	9	Hamburg
	9	Costa del Pac., Cristobal	9	L'pool, R'dam, A'dam H'burg
Cuba Baralt	9	Le Havre - Curaçao	9	Cristobal
			10	Bonaire, St. Thomas, St. Maarten, Saba, St. Eustatius, St. Kitts.

land; voor Holland is Polen tegenwoordig nog geen transitoland, maar het zal dit waarschijnlijk worden, zodra de warenruil tussen Nederland en Rusland intensiever zal worden.

In nauw verband met de expansie van de Poolse handel staat een der merkwaardigste en belangrijkste verschijnselen in de structuur van het economische leven van Polen: de geleidelijke **ontwikkeling van de Poolse handel in maritime richting** en de geweldige opbloei van de haven Gdynia.

Vond nog in de eerste jaren na de oorlog de Poolse handel zijn weg over land, thans maakt de zeehandel bijna 70% uit van de warenomzet met het buitenland. De haven van Gdynia is een der onontbeerlijke steunpilaren voor een harmonische en ononderbroken ontwikkeling van het economische leven van Polen geworden.

Niets geeft een zo goed beeld van de ondernemingsgeest van de jonge staat als het feit, dat daar, waar voor weinig jaren nog een armoedig visserdorpje met 300 inwoners lag, zich tegenwoordig een belangrijke haven bevindt, voorzien van de modernste technische installaties, waar dagelijks boten uit alle delen der wereld binnenlopen. Tien jaren is het geleden dat de eerste boot in de haven van Gdynia ankerde. Vijf jaren later kwamen reeds maandelijks 100 boten binnen, terwijl nu een cijfer van 400 boten per maand bereikt werd. De warenomzet heeft zich in de laatste drie jaren in de haven van Gdynia verdubbeld. In Maart 1935 beliep hij het recordcijfer van 714.431 ton.

Onlangs kwam een directe scheepsverbinding tussen Gdynia en de havens van het verre Oosten tot stand. Ook het scheepsverkeer met de Nederlandse havens breidt zich voortdurend uit.

Deze maritieme ontwikkelingtendenzen vonden een nieuwe uitdrukking in de kort geleden tot stand gekomen belangrijke spoorlijn, die Gdynia met de Opper-Silezische industrieprovincie verbindt en ingrijpende betekenis heeft voor de Poolse kolenexport.

Met de wereldcrisis begint een nieuwe phase in het economische leven van Polen. Een uitvoerige analyse van dit nog niet afgesloten tijdperk zou ons hier te ver voeren. In het algemeen kan men zeggen, dat ofschoon het economisch vooruitgaan van het land door de crisis natuurlijk in elk opzicht sterk belemmerd werd en 't levenspeil van alle bevolkingsklassen omlaag gedrukt werd, Polen toch in deze moeilijke tijden verschoond is gebleven van de geweldige schokken, die men in het economische leven van andere, hoogkapitalistische landen zoals Amerika en Duitsland kon waarnemen. Ten dele is dit te danken aan de eenvoudiger economische structuur van het land, maar tenele ook aan de vooruitziende politiek der regering, die de budgetaire uitgaven veel eerder had beperkt dan andere landen en een hele reeks van maatregelen had getroffen om het economische leven aan de gewijzigde omstandigheden aan te passen.

In herinnering aan de bittere ervarin-

—

Satyre en humor.

Viva Guerra.

De financiële redacteur van de Telegraaf heeft zich vergist. Hij is naar Italië geweest, en schreef een artikel over de staat der Italiaanse financiën, zulks in verband met een eventuele oorlog. Dit artikel vangt aan met de mededeling, dat het Italiaanse volk klaarblijkelijk op de oorlog gebrand is, want — zo schrijft de financiële redacteur van de Telegraaf: „Op de meest onverwachte plaatsen, een hoek van een minuscult steege, een paal van een aanlegsteiger, een vooruit springende rots van een bergpaadje, ziet men thans in Italië twee korte, huiveringwekkende woorden: Viva Guerra.

De buitenstaander vraagt zich af, of zij, die deze opschriften aanbrachten, beseften, wat zij deden. . .”

Men moet wel in buitengewone mate een buitenstaander zijn, om ten eerste niet te weten, dat „Leve de oorlog” in beoorlijk Italiaans betekent „ Viva la Guerra” en ten tweede niet te weten, of niet te begrijpen, dat er een mijnheer Guerra moet bestaan, wien het Italiaanse volk een lang leven toewenst. Deze

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—